

Finansdepartementet
Finansmarknadsavdelningen
December 2003

Promemoria om följdändringar
med anledning av nya regler för
bank- och finansieringsrörelse
samt inlåningsverksamhet

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning.....	4
2	Lagtext.....	5
2.1	Förslag till lag om ändring i lagen (1927:85) om dödande av förkommen handling.....	5
2.2	Förslag till lag om ändring i checklagen (1932:131).....	6
2.3	Förslag till lag om ändring i lagen (1936:81) om skuldebrev.....	7
2.4	Förslag till lag om ändring i lagen (1936:83) angående vissa utfästelser om gåva.....	9
2.5	Förslag till lag om ändring i lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt.....	10
2.6	Förslag till lag om ändring i lagen (1944:181) om redovisningsmedel.....	12
2.7	Förslag till lag om ändring i föräldrabalken.....	13
2.8	Förslag till lag om ändring i ärvdabalken.....	17
2.9	Förslag till lag om ändring i jordabalken.....	19
2.10	Förslag till lag om ändring i väglagen (1971:948).....	20
2.11	Förslag till lag om ändring i resegarantilagen (1972:204).....	21
2.12	Förslag till lag om ändring i sjömanslagen (1973:282)....	22
2.13	Förslag till lag om ändring i lagen (1980:1097) om Svenska skeppshypotekskassan.....	23
2.14	Förslag till lag om ändring i utsökningsbalken.....	24
2.15	Förslag till lag om ändring i försäkringsrörelselagen (1982:713).....	25
2.16	Förslag till lag om ändring i konkurslagen (1987:672)....	29
2.17	Förslag till lag om ändring i lagen (1988:1385) om Sveriges riksbank.....	33
2.18	Förslag till lag om ändring i lagen (1990:676) om skatt på ränta på skogskotomedel m.m.....	34
2.19	Förslag till lag om ändring i lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag....	36
2.20	Förslag till lag om ändring i skattebetalningslagen (1997:483).....	37
2.21	Förslag till lag om ändring i lagen (1998:293) om utländska försäkringsgivares verksamhet i Sverige.....	39
2.22	Förslag till lag om ändring i lagen (1998:1757) om förvaltning av vissa fonder inom socialförsäkringsområdet.....	41
2.23	Förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229).....	42
2.24	Förslag till ändring i lagen (2000:193) om Sjätte AP-fonden.....	47
2.25	Förslag till lag om ändring i lag (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter.....	48
2.26	Förslag till lag om ändring i lagen (2004:000) om ändring i miljöbalken.....	49

2.27	Förslag till lag om ändring i lagen (2004:000) om ändring i lagen (1998:150) om allmän kamera- övervakning.....	50
3	Följdändringar med anledning av förslagen i prop. 2002/03:139 med nya regler för bank- och finansieringsrörelse	51
3.1	Nya regler för bank- och finansieringsrörelse samt inlåningsverksamhet	51
3.2	Följdändringar.....	52
3.3	När skall bank jämföras med kreditmarknadsföretag? ...	53
3.4	När skall företag som driver verksamhet enligt lagen om inlåningsverksamhet jämföras med bank?	54
4	Ikraftträdande	57
5	Författningskommentar	58
5.1	Förslaget till lag om ändring i checklagen (1932:131)	58
5.2	Förslaget till lag om ändring i lagen (1936:81) om skuldebrev	58
5.3	Förslaget till lag om ändring i lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt	58
5.4	Förslaget till lag om ändring i sjömanslagen (1973:282) ..	59
5.5	Förslaget till lag om ändring i lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag	59
5.6	Förslaget till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229).....	60
5.7	Förslaget till lag om ändring i lagen (2001:1227) om självdeklaration och kontrolluppgifter.....	61
5.8	Förslaget till lag om ändring i lagen (2004:000) om ändring i lagen (1998:150) om allmän kamera- övervakning.....	61
5.9	Övriga lagförslag	62

1 Sammanfattning

I denna promemoria, som har utarbetats inom Finansdepartementet, behandlas följdändringar som aktualiseras i ett antal lagar med anledning av förslagen till ny lagstiftning för bank- och finansieringsrörelse samt inlåningsverksamhet i prop. 2002/03:139 Reformerade regler för bank- och finansieringsrörelse. Vissa förslag om sådana lagändringar finns i den propositionen. De förslag till följdändringar som behandlas i denna promemoria är nya.

I den nämnda propositionen föreslås bl.a. att det s.k. inlåningsmonopolet för banker avskaffas. Detta innebär att kreditmarknadsföretag, såsom finansbolag och bostadslåneinstitut, samt icke-finansiella företag som uppfyller vissa krav relaterade till verksamheten ges möjlighet att ta emot inlåning från allmänheten. Kreditmarknadsföretagen föreslås i propositionen omfattas av en reglering och tillsyn som i allt väsentligt överensstämmer med den för banker. Inlåning hos kreditmarknadsföretagen skall omfattas av den lagreglerade insättningsgarantin på samma sätt som för banker. Icke-finansiella företags inlåningsverksamhet, som kan drivas ihop med annan näringsverksamhet, föreslås bli reglerad i en särskild lag. För att få ägna sig åt inlåningsverksamhet ställs vissa krav på företaget och dess verksamhet i syfte att motverka ekonomisk brottslighet och att ge insättarna visst skydd. Dessutom ges Finansinspektionen möjlighet att på olika sätt ingripa mot företag som inte iakttar de krav som ställs i den särskilda lagen om inlåningsverksamhet. Den inlåning som de icke-finansiella företagen tar emot skall, enligt förslaget i propositionen, inte omfattas av insättningsgarantin.

I ett antal lagar utanför den näringsrättsliga regleringen av finansiella företag och deras verksamhet finns bestämmelser där begreppet bank används. Dessa bestämmelser har olika syften och bakgrund. I flera fall ställs krav på att transaktioner och handlingar skall ske med hjälp av bank, sannolikt för att det anses ligga en viss form av trygghet i detta. Exempelvis finns det bestämmelser som innebär att medel skall göras räntebärande genom att sättas in i bank och att viss garanti eller säkerhet skall vara utfärdad av en bank. Det finns också bestämmelser som ger insättning i bank viss rättsverkan. Exempelvis skall en gåva under vissa förutsättningar anses fullbordad när den blivit mottagen av en bank.

Eftersom kreditmarknadsföretag enligt förslaget i prop. 2002/03:139 kommer att underkastas i princip samma reglering och tillsyn som banker, föreslås här att flera lagbestämmelser som nu relaterar enbart till bank även skall omfatta kreditmarknadsföretag. Sådana bestämmelser finns i en rad lagar, bl.a. skuldebrevslagen, föräldrabalken, konkurslagen och resegarantilagen. I fråga om vissa lagbestämmelser som i dag refererar till bank bedöms det motiverat att även ta med företag som driver inlåningsverksamhet i sammanhanget, t.ex. i sjömanslagen. I några lagar används begreppet kreditinstitut som ett samlingsbegrepp för svenska och utländska banker och kreditmarknadsföretag. Så är fallet i exempelvis inkomstskattelagen.

De nu aktuella förslagen till följdändringar föreslås träda i kraft samma dag som förslagen i prop. 2002/03:139, dvs. den 1 juli 2004.

2 Lagtext

2.1 Förslag till lag om ändring i lagen (1927:85) om dödande av förkommen handling

Härigenom föreskrivs att 1 § lagen (1927:85) om dödande av förkommen handling skall ha följande lydelse.

Lydelse enligt SFS 2003:533

Föreslagen lydelse

1 §

Löpande skuldebrev, växlar, konossement eller andra handlingar vilkas företeende utgör villkor för rätt att kräva betalning, att påkalla fullgörande av någon annan förpliktelse eller att antecknas som innehavare av en rättighet på ett konto som avses i lagen (1998:1479) om kontoföring av finansiella instrument får, om det kan antas att handlingen har förstörts eller kommit bort, dödas på begäran av den som har förlorat handlingen. Detsamma gäller i fråga om aktiebrev, pantbrev och företagsin-teckningsbrev, liksom beträffande in-tecknade fordringshandlingar som är ställda till viss man.

Denna lag tillämpas inte på banksedlar. Den tillämpas inte heller på obligationer eller förlagsbevis utom i fråga om obligationer med en löptid på högst ett år som har ställts till innehavaren och som ges ut av *bankinstitut*.

Denna lag tillämpas inte på banksedlar. Den tillämpas inte heller på obligationer eller förlagsbevis utom i fråga om obligationer med en löptid på högst ett år som har ställts till innehavaren och som ges ut av *bank eller kreditmarknadsföretag*.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2004.

2.2 Förslag till lag om ändring i checklagen (1932:131)

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 3 § checklagen (1932:131) skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.
3 §

Check må ej dragas på annan än bank. Sker det, gälla handlingen ej såsom check.

Check må ej dragas på annan än bank *eller kreditmarknadsföretag*. Sker det, gälla handlingen ej såsom check.

Vad som sägs om bank i denna lag skall även gälla kreditmarknadsföretag.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2004.

2.3 Förslag till lag om ändring i lagen (1936:81) om skuldebrev

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 4 § och 4 kap. 32 § lagen (1936:81) om skuldebrev skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

4 §

Utgivas i större antal obligationer eller andra skuldebrev som uppenbarligen äro avsedda för den allmänna rörelsen, varde, där ej annat förbehåll träffats, betalningen fullgjord i gäldenärens affärslokal.

Lag samma vare i fråga om insättningsbevis som utfärdats av bank. *Med bank förstås i denna lag envar som äger driva bankrörelse.*

Lag samma vare i fråga om insättningsbevis som utfärdats av bank, *kreditmarknadsföretag eller företag som driver verksamhet enligt lagen (2004:000) om inlåningsverksamhet.*

4 kap.

32 §

Innehåller bevis rörande tillgodohavande hos bank förbehåll enligt vilket medlen ej må uttagas utan att beviset återställs eller förses med påskrift, vare, i fråga om bankens rätt att mot ny innehavare av beviset göra gällande invändning som grundas å bankens förhållande till tidigare innehavare, tillämpat vad med avseende å löpande skuldebrev är stadgat; och skola de i 22 § givna bestämmelser om överlåtelsens verkan mot överlåtarens borgenärer äga tillämpning. Varder sådant bevis överlåtet till flere, äge den företråde som i god tro fått beviset i besittning.

Innehåller bevis rörande tillgodohavande hos bank, *kreditmarknadsföretag eller företag som driver verksamhet enligt lagen (2004:000) om inlåningsverksamhet* förbehåll enligt vilket medlen ej må uttagas utan att beviset återställs eller förses med påskrift, vare, i fråga om bankens *eller företagets* rätt att mot ny innehavare av beviset göra gällande invändning som grundas å bankens *eller företagets* förhållande till tidigare innehavare, tillämpat vad med avseende å löpande skuldebrev är stadgat; och skola de i 22 § givna bestämmelser om överlåtelsens verkan mot överlåtarens borgenärer äga tillämpning. Varder sådant bevis överlåtet till flere, äge den företråde som i god tro fått beviset i besittning.

Beträffande motbok rörande tillgodohavande hos bank skall vad i första stycket är stadgat gälla, ändå att motboken ej innehåller förbehåll som där är sagt.

Enkla skuldebrev som, under namn av förlagsbevis eller eljest, utgivas i större antal och uppenbarligen äro avsedda för den allmänna rörelsen, vare ock, oaktat sådant förbehåll saknas, ansedda lika med löpande skuldebrev i de hänseenden nu äro angivna.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2004.

2.4 Förslag till lag om ändring i lagen (1936:83) angående vissa utfästelser om gåva

Härigenom föreskrivs att 4 § lagen (1936:83) angående vissa utfästelser om gåva skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Har någon såsom gåva åt annan till bank överlämnat penningar eller annan lös egendom utan att förbehålla sig rätt att däröver förfoga, skall gåvan anses fullbordad när det givna blivit av banken mottaget för gåvotagarens räkning; och skall detta gälla ändå att av banken utfärdat bevis, som i 3 § sägs, behållits av givaren.

Vad nu är sagt skall äga motsvarande tillämpning där givaren låtit å gåvotagarens räkning överföra medel som givaren hade inestående i banken.

Föreslagen lydelse

4 §

Har någon såsom gåva åt annan till bank, *kreditmarknadsföretag eller företag som driver verksamhet enligt lagen (2004:000) om inlåningsverksamhet* överlämnat penningar eller annan lös egendom utan att förbehålla sig rätt att däröver förfoga, skall gåvan anses fullbordad när det givna blivit av banken *eller företaget* mottaget för gåvotagarens räkning; och skall detta gälla ändå att av banken *eller företaget* utfärdat bevis, som i 3 § sägs, behållits av givaren.

Vad nu är sagt skall äga motsvarande tillämpning där givaren låtit å gåvotagarens räkning överföra medel som givaren hade inestående i banken *eller företaget*.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2004.

2.5 Förslag till lag om ändring i lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt

Härigenom föreskrivs att 36 § lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Skattskyldighet inträder, *såframt ej annat följer av vad i nästa stycke sägs*, då gåvan blivit fullbordad eller handling, innefattande giltig utfästelse om gåva av lös egendom, överlämnats till mottagaren. När en omyndigs förälder är förmyndare och som gåva åt den omyndige till *bank* överlämnat pengar eller överfört medel som föräldern haft inestående i *bank* utan att förbehålla sig rätt att för egen räkning förfoga över gåvomedlen anses gåvan fullbordad enligt denna lag när gåvomedlen mottagits av *banken* för den omyndiges räkning eller överförts till den omyndiges konto. I fall, som avses i 37 § 2 mom., inträder skattskyldighet vid den tid, då förmånstagaren erhåller förfoganderätten över försäkringen; dock inträder, där på grund av försäkringen utbetalning tidigare ägt rum till den berättigade, skattskyldighet för sådant belopp vid dess mottagande.

Vad i fråga om arvsskatt är stadgat i 6–9 §§ skall vid beskattning av gåva äga motsvarande tillämpning. Föreskrifterna i 6 § om skattskyldighetens inträde först framdeles skola härvid, utan inskränkningar som angivas i andra stycket under c) och d), gälla jämväl i fall då givaren förbehållit sig själv nyttjanderätt eller rätt till ränta, avkomst eller annan förmån av den bortgivna egendomen.

Föreslagen lydelse

36 §¹

Skattskyldighet inträder, *om inte annat följer av nästa stycke*, då gåvan blivit fullbordad eller handling, innefattande giltig utfästelse om gåva av lös egendom, överlämnats till mottagaren. När en omyndigs förälder är förmyndare och som gåva åt den omyndige till *sådant kreditinstitut som avses i 2 kap. 4 a § inkomstskattelagen (1999:1229) eller företag som driver verksamhet enligt lagen (2004:000) om inlåningsverksamhet* överlämnat pengar eller överfört medel som föräldern haft inestående i *sådant kreditinstitut eller företag* utan att förbehålla sig rätt att för egen räkning förfoga över gåvomedlen anses gåvan fullbordad enligt denna lag när gåvomedlen mottagits av *kreditinstitutet eller företaget* för den omyndiges räkning eller överförts till den omyndiges konto. I fall, som avses i 37 § 2 mom., inträder skattskyldighet vid den tid, då förmånstagaren erhåller förfoganderätten över försäkringen; dock inträder, där på grund av försäkringen utbetalning tidigare ägt rum till den berättigade, skattskyldighet för sådant belopp vid dess mottagande.

¹ Senaste lydelse 1997:445.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2004.

2.6 Förslag till lag om ändring i lagen (1944:181) om redovisningsmedel

Härigenom föreskrivs att lagen (1944:181) om redovisningsmedel skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Vad den som mottagit medel för annan, med skyldighet att redovisa för dem, för sådant ändamål har innestående på räkning i bank eller annorledes håller avskilt skall vara förbehållet huvudmannen, såvitt beloppet avskilts utan dröjsmål. Samma lag vare i fråga om belopp som avskilts senare, om den redovisningsskyldige ej var på obestånd, när beloppet avskildes.

Vad den redovisningsskyldige har omedelbart tillgängligt för att avskiljas vare ock förbehållet huvudmannen, såvitt dröjsmål med avskiljandet ej föreligger.

Är *bankräkning* eller kassa avsedd för flera huvudmäns medel, njute de inbördes lika rätt, envar i förhållande till sin redovisningsfordran.

Föreslagen lydelse

Vad den som mottagit medel för annan, med skyldighet att redovisa för dem, för sådant ändamål har innestående på räkning i bank, *kreditmarknadsföretag* eller *företag som driver verksamhet enligt lagen (2004:000) om inlåningsverksamhet* eller annorledes håller avskilt skall vara förbehållet huvudmannen, såvitt beloppet avskilts utan dröjsmål. Samma lag vare i fråga om belopp som avskilts senare, om den redovisningsskyldige ej var på obestånd, när beloppet avskildes.

Är *räkning i bank, kreditmarknadsföretag, företag som driver verksamhet enligt lagen (2004:000) om inlåningsverksamhet* eller kassa avsedd för flera huvudmäns medel, njute de inbördes lika rätt, envar i förhållande till sin redovisningsfordran.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2004.

2.7 Förslag till lag om ändring i föräldrabalken

Härigenom föreskrivs att 13 kap. 7, 8 och 19 §§, 14 kap. 7, 8 och 21 §§ samt 16 kap. 11 § föräldrabalken¹ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

13 kap.

7 §

Pengar som inte placeras enligt 5, 6 eller 10 § och som inte heller omedelbart behöver användas skall göras räntebärande genom att sättas in hos bank.

Pengar som inte placeras enligt 5, 6 eller 10 § och som inte heller omedelbart behöver användas skall göras räntebärande genom att sättas in hos bank *eller kreditmarknadsföretag*.

8 §

Pengar som har satts in hos bank enligt 16 kap. 11 § eller med uppgift till banken om att de skall stå under särskild överförmyndarkontroll får inte tas ut utan överförmyndarens samtycke.

Pengar som har satts in hos bank *eller kreditmarknadsföretag* enligt 16 kap. 11 § eller med uppgift till banken *eller kreditmarknadsföretaget* om att de skall stå under särskild överförmyndarkontroll får inte tas ut utan överförmyndarens samtycke.

19 §²

Om det av någon särskild anledning behövs för att trygga förvaltningen, får överförmyndaren

1. bestämma att 3–7 §§ skall tillämpas även i annat fall än som följer av 2 §,

2. begränsa möjligheten att ta ut pengar som har satts in hos bank, utöver vad som följer av 8 §,

2. begränsa möjligheten att ta ut pengar som har satts in hos bank *eller kreditmarknadsföretag*, utöver vad som följer av 8 §,

3. bestämma att värdehandlingar skall förvaras och förvaltas av ett värdepappersinstitut enligt lagen (1991:981) om värdepappersrörelse eller ett motsvarande utländskt institut som är underkastat en offentlig reglering som väsentligen stämmer överens med den som gäller för värdepappersinstitut här i landet,

4. bestämma att premieobligationer som har utfärdats av staten skall skrivas in i statskuldboken med förbehåll att belopp som hänför sig till obligationerna inte får lyftas utan överförmyndarens samtycke, och

5. genom meddelande till den som skall betala pengar till den omyndige bestämma att pengarna skall sättas in hos bank.

5. genom meddelande till den som skall betala pengar till den omyndige bestämma att pengarna skall sättas in hos bank *eller kreditmarknadsföretag*.

¹ Balken omtryckt 1995:974.

² Senaste lydelse 1998:1483.

Meddelas beslut enligt första stycket 3, skall föräldrarna träffa avtal med värdepappersinstitutet på villkor som överförmyndaren har godkänt. I fråga om rättigheter som registreras enligt lagen (1998:1479) om kontoföring av finansiella instrument får föräldrarna, i stället för att träffa ett avtal om förvaring och förvaltning, på konto i avstämningsregister låta registrera eller, om rättigheten förvaltas av någon som har medgivande som förvaltare enligt den lagen, till denne anmäla att föräldrarna endast med överförmyndarens tillstånd får överlåta eller pantsätta rättigheten eller uppbära på rättigheten belöpande kapitalbelopp.

Ett värdepappersinstitut är skyldigt att träffa ett sådant avtal om förvaring och förvaltning som avses i andra stycket. Avtalet får inte träffas på sämre villkor än de som värdepappersinstitutet erbjuder andra enskilda personer vid samma typ av avtal.

14 kap.

7 §

Pengar som inte placeras enligt 5, 6 eller 11 § och inte heller omedelbart behöver användas skall göras räntebärande genom att sättas in hos bank.

Pengar som inte placeras enligt 5, 6 eller 11 § och inte heller omedelbart behöver användas skall göras räntebärande genom att sättas in hos bank *eller kreditmarknadsföretag*.

8 §

Pengar som har satts in hos bank får tas ut endast efter samtycke från överförmyndaren.

Pengar som har satts in hos bank *eller kreditmarknadsföretag* får tas ut endast efter samtycke från överförmyndaren.

Samtycke krävs dock inte vid uttag av

1. ränta, eller
2. pengar som behöver hållas tillgängliga för den enskildes uppehälle eller vården av hans eller hennes egendom om den förordnade förmyndaren, gode mannen eller förvaltaren vid insättningen gjort förbehåll om att de får tas ut utan överförmyndarens samtycke.

21 §³

Om det behövs för att trygga förvaltningen, får överförmyndaren

1. begränsa möjligheten att ta ut pengar som har satts in hos bank, utöver vad som följer av 8 §,
1. begränsa möjligheten att ta ut pengar som har satts in hos bank *eller kreditmarknadsföretag*, utöver vad som följer av 8 §,
2. bestämma att värdehandlingar skall förvaras och förvaltas av ett värdepappersinstitut enligt lagen (1991:981) om värdepappersrörelse eller ett motsvarande utländskt institut som är underkastat en offentlig reglering som väsentligen stämmer överens med den som gäller för värdepappersinstitut här i landet, och
3. genom meddelande till den som skall betala pengar till den

³ Senaste lydelse 1998:1483.

enskilde bestämma att pengarna skall sättas in hos bank.

Meddelas beslut enligt första stycket 2, skall ställföreträdaren träffa avtal med värdepappersinstitutet på villkor som överförmyndaren har godkänt. I fråga om rättigheter som registreras enligt lagen (1998:1479) om kontoföring av finansiella instrument får ställföreträdaren, i stället för att träffa ett avtal om förvaring och förvaltning, på konto i avstämningsregister låta registrera eller, om rättigheten förvaltas av någon som har medgivande som förvaltare enligt den lagen, till denne anmäla att ställföreträdaren endast med överförmyndarens tillstånd får överlåta eller pantsätta rättigheten eller uppbära på rättigheten belöpande kapitalbelopp.

Ett värdepappersinstitut är skyldigt att träffa ett sådant avtal om förvaring och förvaltning som avses i andra stycket. Avtalet får inte träffas på sämre villkor än de som värdepappersinstitutet erbjuder andra enskilda personer vid samma typ av avtal.

16 kap.

11 §

När en omyndig på grund av arv eller testamente har fått pengar till ett värde överstigande två gånger gällande basbelopp enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring eller med villkor om särskild överförmyndarkontroll, skall den som ombesörjer utbetalningen från dödsboet för den omyndiges räkning sätta in medlen hos bank, med uppgift om att medlen inte får tas ut utan överförmyndarens tillstånd.

Vad som nu sagts om skyldighet att betala till bank skall även gälla försäkringsgivare vid utbetalning av försäkringsbelopp som den omyndige har rätt till samt pensionssparinstitut vid utbetalning enligt lagen (1993:931) om individuellt pensionssparande. Om betalningen avser en periodisk förmån, gäller skyldigheten att betala till bank endast när den första utbetalningen görs.

När utbetalning enligt första eller andra stycket görs, skall den som ombesörjer utbetalningen genast göra anmälan till förmyndaren och överförmyndaren. En sådan anmälan skall också göras om en omyndig på grund av arv eller testamente har fått värdehandlingar till ett värde

När en omyndig på grund av arv eller testamente har fått pengar till ett värde överstigande två gånger gällande basbelopp enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring eller med villkor om särskild överförmyndarkontroll, skall den som ombesörjer utbetalningen från dödsboet för den omyndiges räkning sätta in medlen hos bank *eller kreditmarknadsföretag*, med uppgift om att medlen inte får tas ut utan överförmyndarens tillstånd.

Vad som nu sagts om skyldighet att betala till bank *eller kreditmarknadsföretag* skall även gälla försäkringsgivare vid utbetalning av försäkringsbelopp som den omyndige har rätt till samt pensionssparinstitut vid utbetalning enligt lagen (1993:931) om individuellt pensionssparande. Om betalningen avser en periodisk förmån, gäller skyldigheten att betala till bank *eller kreditmarknadsföretag* endast när den första utbetalningen görs.

som överstiger i första stycket nämnt belopp eller med villkor om att värdehandlingarna skall stå under särskild överförmyndarkontroll.

Vad som föreskrivs i första–tredje styckena gäller inte vid utbetalning av medel som den omyndige får förvalta själv. Andra och tredje styckena gäller inte heller om utbetalning görs från försäkring som tagits inom ramen för en rörelse.

Bestämmelserna i denna paragraf gäller också vid betalning eller utgivande av värdehandlingar till någon för vilken det har förordnats god man med uppgift att förvalta egendom eller för vilken det har förordnats förvaltare.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2004.

2.8 Förslag till lag om ändring i ärvdabalken

Härigenom föreskrivs att 19 kap. 14, 14 a och 18 §§ ärvdabalken¹ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

19 kap.

14 §

Till dödsboet hörande penningmedel, som göras räntebärande genom insättning i bank, skola insättas i boets namn. Dödsboets egendom må ej heller eljest sammanblandas med vad boutredningsmannen eller annan tillhör. Värdehandlingar skola nedsättas i öppet förvar i bank, om det sammanlagda värdet överstiger ett belopp motsvarande två gånger gällande basbelopp enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring.

Till dödsboet hörande penningmedel, som göras räntebärande genom insättning i bank *eller kreditmarknadsföretag*, skola insättas i boets namn. Dödsboets egendom må ej heller eljest sammanblandas med vad boutredningsmannen eller annan tillhör. Värdehandlingar skola nedsättas i öppet förvar i bank *eller kreditmarknadsföretag*, om det sammanlagda värdet överstiger ett belopp motsvarande två gånger gällande basbelopp enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring.

Utöver vad av 18 kap. 5 § föränledes må egendom ej förskottsvis utgivas till delägare, med mindre det kan ske utan men för annan, vars rätt är beroende av utredningen.

14 a §²

Före den 1 april varje år skall boutredningsmannen avge redovisning för medelsförvaltningen under föregående kalenderår. I redovisningen skola upptagas saldo vid årets början och slut samt in- och utbetalningar under året. Ha medel inestätt i bank eller annan inrättning skall vid redovisningen fogas bevis om insättningar och uttag under året samt behållning vid årets slut. När värdehandlingar nedsatts i bank skall vid redovisningen fogas bevis av motsvarande innehåll.

Före den 1 april varje år skall boutredningsmannen avge redovisning för medelsförvaltningen under föregående kalenderår. I redovisningen skola upptagas saldo vid årets början och slut samt in- och utbetalningar under året. Ha medel inestätt i bank eller annan inrättning skall vid redovisningen fogas bevis om insättningar och uttag under året samt behållning vid årets slut. När värdehandlingar nedsatts i bank *eller kreditmarknadsföretag* skall vid redovisningen fogas bevis av motsvarande innehåll.

¹ Balken omtryckt 1981:359.

² Senaste lydelse 1988:1255.

Årsredovisning skall tillställas minst en delägare i boet. Övriga delägare samt rätten skall samtidigt underrättas om vem som tillställts redovisningen. Dödsbodelägare som inte har tillställts redovisningen har rätt att på begäran hos boutredningsmannen erhålla ett exemplar av den. Finns det delägare i boet som är underårig eller som har förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken skall ett exemplar tillställas överförmyndaren.

Fullgör boutredningsman ej vad som åligger honom enligt denna paragraf, kan rätten vid vite förelägga honom att fullgöra sin skyldighet.

18 §³

Boutredningsman är pliktig att ersätta skada, som han uppsåtligen eller av vårdslöshet vållat dödsboet eller någon, vars rätt är beroende av utredningen.

Är flera utredningsmän ersättningspliktiga, svarar de solidariskt. Ersättningsbeloppet skall utredningsmännen emellan slutligen fördelas efter den större eller mindre skuld som prövas ligga envar av dem till last.

Om skyldighet att hos bank inbetala penningmedel, som tillkommer omyndig eller den för vilken god man eller förvaltare förordnats, stadgas i föräldrabalken.

Om skyldighet att hos bank *eller kreditmarknadsföretag* inbetala penningmedel, som tillkommer omyndig eller den för vilken god man eller förvaltare förordnats, stadgas i föräldrabalken.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2004.

³ Senaste lydelse 1994:1434.

2.9 Förslag till lag om ändring i jordabalken

Härigenom föreskrivs att 13 kap. 18 § jordabalken¹ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

13 kap.

18 §²

När fastighetsägaren är skyldig att lösa egendom, skall talan om lösesumman väckas inom ett år efter det att uppsägningen antecknades i fastighetsregistrets inskrivningsdel. Om tomträttshavaren har klandrat uppsägningen enligt 16 §, får talan om lösesumman i stället väckas inom ett år efter det att domen i målet om klander vann laga kraft. Om tiden inte iakttas, förfaller uppsägningen. Talan får väckas av såväl fastighetsägaren som tomträttshavaren.

Sedan domen om lösesumman har vunnit laga kraft, skall lösesumman inom en månad deponeras hos länsstyrelsen. Lösesumman behöver dock inte deponeras tidigare än en månad före den dag till vilken uppsägningen har ägt rum. Om lösesumman inte deponeras inom föreskriven tid, skall länsstyrelsen efter ansökan ta ut beloppet som om betalningsskyldighet hade ålagts genom domen. När lösesumman har deponerats, skall länsstyrelsen genast anmäla detta till inskrivningsmyndigheten för anteckning i fastighetsregistrets inskrivningsdel.

Medel som har deponerats skall
ofördröjligen sättas in i bank mot
ränta.

Medel som har deponerats skall
genast sättas in i bank *eller kre-*
ditmarknadsföretag mot ränta.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2004.

¹ Balken omtryckt 1971:1209.

² Senaste lydelse 2000:226.

2.10 Förslag till lag om ändring i väglagen (1971:948)

Härigenom föreskrivs att 67 § väglagen (1971:948) skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

67 §¹

Ersättning enligt 55, 58 eller 61 §, som ej avser personlig skada, jämte ränta skall nedsättas hos länsstyrelsen, om fastigheten genom den omständighet som föranlett rätt till ersättning så minskat i värde, att den kan antagas ej utgöra full säkerhet för borgenär, som när rätten till ersättning uppkom hade panträtt i fastigheten.

Nedsatt belopp skall av länsstyrelsen genast insättas i bank mot ränta. Om fördelning och utbetalning av nedsatt belopp jämte ränta samt om verkan därav gäller i tillämpliga delar vad som är föreskrivet för det fall att nyttjanderätt eller servitutsrätt upplåtes genom expropriation.

Länsstyrelsen skall genast sätta in nedsatt belopp i bank eller kreditmarknadsföretag mot ränta. Om fördelning och utbetalning av nedsatt belopp jämte ränta samt om verkan därav gäller i tillämpliga delar vad som är föreskrivet för det fall att nyttjanderätt eller servitutsrätt upplåtes genom expropriation.

Denna lag träder i kraft 1 juli 2004.

¹ Senaste lydelse 1972:786.

2.11 Förslag till lag om ändring i resegarantilagen (1972:204)

Härigenom föreskrivs att 3 § resegarantilagen (1972:204)¹ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Om Kammarkollegiet *icke* medger annat, skall säkerhet bestå av en av bank eller försäkringsbolag utfärdad betalningsutfästelse, som *fullgöres* vid anfordran.

Föreslagen lydelse

3 §

Om Kammarkollegiet *inte* medger annat, skall säkerhet bestå av en av bank, *kreditmarknadsföretag* eller försäkringsbolag utfärdad betalningsutfästelse, som *fullgörs* vid anfordran.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2004.

¹ Lagen omtryckt 1996:354.

2.12 Förslag till lag om ändring i sjömanslagen (1973:282)

Härigenom föreskrivs att 56 § sjömanslagen (1973:282) skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Sjöman kan fordra, att lön, som tillkommer honom, eller del därav efter dragsedel månatligen betalas ut till bestämd person här i landet eller för sjömannens räkning sättes in i svensk bank.

Utan sjömannens samtycke får avdrag göras i dragsedelsbeloppet endast i den mån den övriga lönen ej förslår till att gälda belopp, för vilket sjömannen enligt lag eller annan författning är skyldig vidkännas avdrag i lön, eller till kvittning, när sådan får äga rum enligt lagen (1970:215) om arbetsgivarres kvittningsrätt.

Föreslagen lydelse

56 §

En sjömans lön skall på begäran av sjömannen helt eller delvis månadsvis

1. betalas ut till en bestämd person här i landet, eller

2. för sjömannens räkning sätts in i bank, kreditmarknadsföretag eller företag som driver verksamhet enligt lagen (2004:000) om inlåningsverksamhet.

Om det belopp som betalas ut eller sätts in enligt första stycket endast utgör en del av lönen får avdrag göras i beloppet bara om

1. sjömannen lämnat sitt samtycke, eller

2. den resterande delen av lönen inte räcker till betalning av sådana belopp som sjömannen enligt lag eller annan författning är skyldig att betala eller till kvittning, om sådan får göras enligt lagen (1970:215) om arbetsgivarres kvittningsrätt.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2004.

2.13 Förslag till lag om ändring i lagen (1980:1097) om Svenska skeppshypotekskassan

Härigenom föreskrivs att 5 § lagen (1980:1097) om Svenska skeppshypotekskassan skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

För lån från kassan skall vara ställd betryggande säkerhet i form av inteckning i fartyg eller tillgodohavande hos eller borgen av staten *eller* bank.

Inteckning skall ligga inom sjuttio eller i särskilda fall åttio procent av det värde till vilket styrelsen uppskattar fartyget. Som säkerhet får inte godtas inteckning i fartyg som är äldre än tjugo år, om det inte finns särskilda skäl.

I fråga om lån till den mindre skeppsfarten utfärdar regeringen ytterligare bestämmelser.

Föreslagen lydelse

5 §¹

För lån från kassan skall vara ställd betryggande säkerhet i form av inteckning i fartyg eller tillgodohavande hos eller borgen av staten, bank *eller kreditmarknadsföretag*.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2004.

¹ Senaste lydelse 1998:310.

2.14 Förslag till lag om ändring i utsökningsbalken

Härigenom föreskrivs att 3 kap. 6 § utsökningsbalken skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 kap. **6 §**

Annan dom varigenom betalningsskyldighet har ålagts än som avses i 5 § får verkställas genast, om ej gäldenären hos kronofogdemyndighet nedsätter pengar till belopp som svarar mot betalningsskyldigheten den dag nedsättningen sker jämte förrättningskostnader eller som pant ställer ett motsvarande tillgodohavande hos bank jämte den ränta som belöper på tillgodohavandet för tiden därefter eller när domen har meddelats av underrätt ställer annan säkerhet för betalningsskyldigheten jämte förrättningskostnader.

Annan dom varigenom betalningsskyldighet har ålagts än som avses i 5 § får verkställas genast, om ej gäldenären hos kronofogdemyndighet nedsätter pengar till belopp som svarar mot betalningsskyldigheten den dag nedsättningen sker jämte förrättningskostnader eller som pant ställer ett motsvarande tillgodohavande hos bank *eller kreditmarknadsföretag* jämte den ränta som belöper på tillgodohavandet för tiden därefter eller när domen har meddelats av underrätt ställer annan säkerhet för betalningsskyldigheten jämte förrättningskostnader.

Fullgör gäldenären vad som nu har sagts först sedan åtgärd har vidtagits för verkställighet av domen, skall åtgärden återgå, om det kan ske.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2004.

2.15 Förslag till lag om ändring i försäkringsrörelselagen (1982:713)

Härigenom föreskrivs att 2 kap. 16 §, 3 kap. 4 § och 7 kap. 10 § försäkringsrörelselagen (1982:713)¹ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

16 §²

Innan styrelsen för ett försäkringsbolag som är under bildande har valts, kan aktierna, garantikapitalet eller försäkringarna betalas endast genom insättning på sådan räkning som stiftarna öppnat för detta ändamål hos *ett svenskt bankinstitut*.

Det på räkningen insatta beloppet får lyftas för bolaget när styrelsen valts. Har frågan om bolagets bildande fallit eller är teckningen av aktier, garantikapital eller försäkringar av annan orsak inte bindande, skall de inbetalda beloppen betalas tillbaka med gottgjord ränta till tecknarna.

Innan styrelsen för ett försäkringsbolag som är under bildande har valts, kan aktierna, garantikapitalet eller försäkringarna betalas endast genom insättning på sådan räkning som stiftarna öppnat för detta ändamål hos *en bank eller ett kreditmarknadsföretag*.

3 kap.

4 §³

Aktiebrev skall ställas till viss man. Det får lämnas ut endast till sådan aktieägare som är införd i aktieboken och först när den eller de aktier brevet lyder på har betalats. Vidare fordras

1. att försäkringsaktiebolaget har registrerats, om aktien har tecknats vid bolagets bildande, eller

2. att nyemissionen eller fondemissionen har registrerats, om aktien tillkommit på grund av emissionen, eller

3. att registrering har skett enligt 5 kap. 15 §, om aktien har tillkommit på grund av utbyte eller nyteckning enligt 5 kap.

Aktiebrevet skall undertecknas av styrelsen eller enligt styrelsens fullmakt av en bank. Namnteckningarna får återges genom tryckning eller på något annat liknande sätt. Brevet skall ange bolagets firma, ordningsnummer på den eller de aktier varpå brevet lyder, aktiens nominella belopp och dagen för utfärdandet. Kan, när aktiebrevet ges ut, aktier av olika slag finnas enligt bolagsordningen, skall aktieslaget anges i brevet.

Aktiebrevet skall undertecknas av styrelsen eller enligt styrelsens fullmakt av en bank *eller ett kreditmarknadsföretag*. Namnteckningarna får återges genom tryckning eller på något annat liknande sätt. Brevet skall ange bolagets firma, ordningsnummer på den eller de aktier varpå brevet lyder, aktiens nominella belopp och dagen för utfärdandet. Kan, när aktiebrevet ges ut, aktier av olika slag finnas enligt bolagsordningen,

¹ Lagen omtryckt 1995:1567

² Senaste lydelse 1993:1304.

³ Senaste lydelse 2000:37.

Om bolagsordningen innehåller förbehåll enligt 1 § fjärde stycket, 3 §, 8 § eller 6 kap. 8 §, skall detta tydligt anges i brevet på sådan aktie som avses med förbehållet. Uppgiften kan ges i förkortad form. Förkortningsformerna fastställs av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer.

skall aktieslaget anges i brevet. Om bolagsordningen innehåller förbehåll enligt 1 § fjärde stycket, 3 §, 8 § eller 6 kap. 8 §, skall detta tydligt anges i brevet på sådan aktie som avses med förbehållet. Uppgiften kan ges i förkortad form. Förkortningsformerna fastställs av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer.

När utbetalning görs vid inlösen av en aktie eller vid minskning av dess nominella belopp eller vid skifte av bolagets tillgångar, skall aktiebrevet förses med påskrift om utbetalningen. Har en aktie dragits in utan återbetalning, skall så snart som möjligt en påskrift om detta göras på aktiebrevet. En påskrift skall också göras när det nominella beloppet har ändrats, dock inte när ändringen görs på grund av beslut om att aktiekapitalet skall vara bestämt i annan valuta än tidigare. Ett aktiebrev, som i samband med dödning eller vid utbyte ges ut i stället för ett annat, skall innehålla uppgift om detta. Utbyts ett aktiebrev mot ett eller flera andra aktiebrev skall det äldre aktiebrevet och de därtill hörande kupongarken makuleras på ett betryggande sätt.

Emissionsbevis samt de skuldebrev och optionsbevis som avses i 5 kap. skall undertecknas på det sätt som anges i andra stycket.

Lydelse enligt prop. 2002/03:150 Föreslagen lydelse

7 kap.

10 §

För skuldtäckning som avses i 9 § får, med de begränsningar som anges i andra–sjätte styckena och 10 a–d §§, följande tillgångar användas:

1. Obligationer eller andra skuldförbindelser som svenska staten, en svensk kommun eller därmed jämförlig samfällighet svarar för.

2. Obligationer eller andra skuldförbindelser som Europeiska gemenskaperna eller utländska stater eller centralbanker svarar för.

3. Obligationer eller andra skuldförbindelser som utländsk kommun eller därmed jämförlig utländsk samfällighet med befogenhet att kräva in offentlig uppbörd svarar för.

4. Obligationer eller andra skuldförbindelser som internationella organisationer svarar för.

5. Fordringar på premie eller andra fordringar på försäkringstagare som har samband med försäkringsavtal, om rättssubjekt som anges i 1–4 svarar för fordran. Ett försäkringsbolag som ingår i en koncern och vars verksamhet uteslutande består i att försäkra risker inom koncernen, får för skuldtäckning även använda fordringar som bolag inom koncernen svarar för. Om en fordran enligt denna punkt varit förfallen till betalning längre tid än tre månader, får den dock inte användas för skuldtäckning.

5a. Fordringar på premier för skadeförsäkring får, när flera premieperioder avtalats och fordringarna avser premier som inte förfallit till betalning för andra perioder än den första, användas för skuldtäckning upp till det belopp som svarar mot avsättningen för försäkringsåtagandet, om avsikten är att åtagandet skall sägas upp vid dröjsmål med betalningen.

6. Skuldförbindelser med säkerhet i bolagets livförsäkringsbrev, inom återköpsvärdet.

7. Medel på konto i *svensk eller utländsk* bank.

7. Medel på konto i bank, *kreditmarknadsföretag eller utländskt kreditinstitut.*

8. Obligationer och andra skuldförbindelser som ett kreditinstitut eller ett värdepappersbolag med tillstånd enligt 3 kap. 4 § första stycket 4 och 5 lagen (1991:981) om värdepappersrörelse svarar för. Med kreditinstitut avses bank, kreditmarknadsföretag, Svenska skeppshypotekskassan och Sveriges allmänna hypoteksbank.

9. Obligationer och andra skuldförbindelser som ett utländskt kreditinstitut svarar för.

10. Obligationer och andra skuldförbindelser som ett publikt aktiebolag eller ett motsvarande utländskt bolag svarar för.

11. Aktier och andra värdepapper som kan jämföras med aktier, som har getts ut av ett publikt aktiebolag, *ett publikt bankaktiebolag*, ett publikt försäkringsaktiebolag eller ett motsvarande utländskt bolag, med undantag av bolag som avses i 12.

11. Aktier och andra värdepapper som kan jämföras med aktier, som har getts ut av ett publikt aktiebolag, ett publikt försäkringsaktiebolag eller ett motsvarande utländskt bolag, med undantag av bolag som avses i 12.

12. Aktier och andra värdepapper som kan jämföras med aktier, som har getts ut av ett publikt aktiebolag eller ett motsvarande utländskt bolag, under förutsättning att bolaget har till uppgift att äga sådana tillgångar som anges i 13.

13. Fastigheter, tomträtter och byggnader samt andelar i sådan egendom.

14. Skuldförbindelser som fysiska personer och andra subjekt än de som anges i 1–4 och 8–10 svarar för och som pantträtt i fastighet eller tomträtt lämnats som säkerhet för. Pantträten skall ligga inom en viss andel av fastighetens eller tomträttens värde. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer skall meddela föreskrifter om andelens storlek och om värdering av fastigheter och tomträtter för tillämpningen av bestämmelserna i denna punkt.

15. Skuldförbindelser som fysiska personer och andra subjekt än de som anges i 14 och 810 svarar för och som annan betryggande säkerhet än pantträtt i fastighet eller tomträtt lämnats som säkerhet för.

16. Kassa.

17. Andelar i investeringsfonder och i sådana fondföretag som avses i 1 kap. 7 § lagen (2003:000) om investeringsfonder, om de förvaltade tillgångarna huvudsakligen består av tillgångar som får användas för skuldtäckning. Vid tillämpningen av denna punkt krävs inte en sådan anmälan från fondförvaltaren som avses i nämnda paragraf.

18. Beslutad överskjutande skatt.

19. Återförsäkringsgivares fordran hos det avgivande försäkringsbolaget (återförsäkringstagaren) som grundas på att återförsäkringstagaren har hållit kvar tillgångar som motsvarar en avgiven återförsäkring.

Andra fondpapper än som avses i 10 a § första stycket 1, får endast användas för skuldtäckning om de är kortfristigt realiserbara eller är föremål för handel på en reglerad marknad som är öppen för allmänheten.

Aktier och andra värdepapper som kan jämföras med aktier, som har getts ut av ett privat aktieföretag får användas för skuldtäckning under förutsättning att företaget är ett dotterföretag som anges i 10 a § första stycket 1.

Utländska tillgångar som avses i första stycket 2–4, 7 och 9–12 får användas för skuldtäckning i den mån det följer av föreskrifter som meddelats av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer

1. såvitt angår första stycket 2, om vilka utländska stater och utländska centralbanker som avses,

2. såvitt angår första stycket 4, om vilka internationella organisationer som avses, samt

3. såvitt angår första stycket 3, 7 och 9–12, om vilka stater de rättssubjekt som avses skall vara belägna eller ha sitt säte i.

Tillgångar får användas för skuldtäckning endast till den del de inte belastas av pantbrev eller annan säkerhetsrätt.

För att tillgångar enligt första stycket 13 skall få användas för skuldtäckning skall byggnader som hör till fastigheter och tomträtter vara brandförsäkrade. Detsamma gäller byggnader som hör till fastigheter och tomträtter som utgör säkerhet för skuldförbindelser enligt första stycket 14. Förelagsbevis och förelagsandelsbevis skall vid tillämpningen av bestämmelserna i 10 b och 10 c §§ jämföras med tillgångar som anges i första stycket 11 och 12. Finansinspektionen får, om det finns särskilda skäl, medge att även andra slag av tillgångar än som anges i första stycket tillfälligt får användas för skuldtäckning.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2004.

2.16 Förslag till lag om ändring i konkurslagen (1987:672)

Härigenom föreskrivs att 7 kap. 13, 18, 20 och 21 §§, 9 kap. 5 § och 12 kap. 2 § konkurslagen (1987:672) skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

7 kap.

13 §¹

Förvaltaren skall upprätta en bouppteckning. I denna skall boets tillgångar tas upp till noggrant uppskattade värden. Bouppteckningen skall vidare innehålla uppgift om varje borgenärs namn och postadress.

Om det finns anledning, skall bouppteckningen också innehålla uppgift om egendom som inte ingår i boet på grund av att den finns utomlands. Har gäldenären uppgivit att sådan egendom saknas skall bouppteckningen innehålla uppgift om detta.

I den utsträckning det behövs skall bouppteckningen också innehålla en förteckning över dels räkenskapsmaterial, dels andra handlingar som rör boet.

Bouppteckningen skall av förvaltaren ges in till rätten och tillsynsmyndigheten så snart som möjligt och senast en vecka före edgångssammanträdet.

Har en av gäldenären underskriven bouppteckning förut getts in till rätten, behöver någon ny bouppteckning inte upprättas, om förvaltaren anser att denna är tillförlitlig. I så fall skall han snarast anmäla det till rätten och tillsynsmyndigheten.

Skall bevakningsförfarande äga rum och har någon bouppteckning ännu inte getts in till rätten, skall förvaltaren så snart som möjligt och senast en vecka från beslutet om bevakningsförfarandet skicka en förteckning över borgenärerna med uppgift om varje borgenärs postadress till rätten och tillsynsmyndigheten. I *ett bankaktiebolags, en sparbanks eller en medlemsbanks konkurs* skall till bouppteckningen eller borgenärsförteckningen bifogas uppgift om insättningsborgenärerna och deras fordringsbelopp med upplupen ränta. Detsamma gäller i ett värdepappersbolags konkurs om bolaget har tillstånd att ta emot insättningar på konto. I ett livförsäkringsbolags konkurs skall på motsvarande sätt bifogas uppgift om

Skall bevakningsförfarande äga rum och har någon bouppteckning ännu inte getts in till rätten, skall förvaltaren så snart som möjligt och senast en vecka från beslutet om bevakningsförfarandet skicka en förteckning över borgenärerna med uppgift om varje borgenärs postadress till rätten och tillsynsmyndigheten. *I konkurs hos en bank, ett kreditmarknadsföretag eller ett företag som driver verksamhet enligt lagen (2004:000) om inlåningsverksamhet* skall till bouppteckningen eller borgenärsförteckningen bifogas uppgift om insättningsborgenärerna och deras fordringsbelopp med upplupen ränta. Detsamma gäller i ett värdepappersbolags konkurs om bolaget har tillstånd att ta emot insättningar på konto. I ett livför-

¹ Senaste lydelse 1996:129.

försäkringstagarna och deras fordringar.

säkringsbolags konkurs skall på motsvarande sätt bifogas uppgift om försäkringstagarna och deras fordringar.

18 §

Pengar som flyter in under förvaltningen av ett konkursbo skall snarast göras räntebärande genom insättning på boets räkning i bank. Detta behöver dock inte ske i den mån medlen behövs till betalning av löpande utgifter.

Även sedan konkursen har avslutats skall förvaltaren ha boets medel insatta i bank mot ränta till dess medlen betalas ut enligt 11 kap. Förvaltaren skall underätta tillsynsmyndigheten om i vilken bank medlen står inne.

Pengar som flyter in under förvaltningen av ett konkursbo skall snarast göras räntebärande genom insättning på boets räkning i bank *eller kreditmarknadsföretag*. Detta behöver dock inte ske i den mån medlen behövs till betalning av löpande utgifter.

Även sedan konkursen har avslutats skall förvaltaren ha boets medel insatta i bank *eller kreditmarknadsföretag* mot ränta till dess medlen betalas ut enligt 11 kap. Förvaltaren skall underätta tillsynsmyndigheten om i vilken bank *eller vilket kreditmarknadsföretag* medlen står inne.

20 §

Om konkursen inte är avslutad då sex månader har förflutit efter edgångssammanträdet, skall förvaltaren inom en månad därefter till tillsynsmyndigheten avlämna en berättelse, i vilken alla de åtgärder som har vidtagits för att avsluta konkursen skall anges noggrant. Berättelsen skall innehålla uppgifter om in- och utbetalningar under den gångna perioden eller en kronologisk och systematisk sammanställning av boets affärshändelser. Har pengar under någon del av denna period stått inne i bank, skall till berättelsen bifogas en av banken bestyrkt uppgift på de insättningar och uttag som har förekommit.

Om konkursen inte är avslutad då sex månader har förflutit efter edgångssammanträdet, skall förvaltaren inom en månad därefter till tillsynsmyndigheten avlämna en berättelse, i vilken alla de åtgärder som har vidtagits för att avsluta konkursen skall anges noggrant. Berättelsen skall innehålla uppgifter om in- och utbetalningar under den gångna perioden eller en kronologisk och systematisk sammanställning av boets affärshändelser. Har pengar under någon del av denna period stått inne i bank *eller kreditmarknadsföretag*, skall till berättelsen bifogas en av banken *eller kreditmarknadsföretaget* bestyrkt uppgift på de insättningar och uttag som har förekommit.

Senare under konkursen skall förvaltaren inom en månad från utgången av varje sexmånadersperiod avge en sådan berättelse som sägs i första stycket för den senaste perioden. Denna skall även innehålla fullständiga upplysningar om orsakerna till att konkursen inte har avslutats.

Förvaltaren skall snarast skicka en kopia av berättelsen till rätten.

21 §²

Också sedan konkursen har avslutats skall förvaltaren, så länge boets medel är insatta i bank, inom en månad från utgången av varje kalenderår till tillsynsmyndigheten lämna sådana uppgifter som sägs i 20 § första stycket andra och tredje meningarna. När några medel inte längre finns att lyfta, skall förvaltaren anmäla det till myndigheten. Förvaltaren skall samtidigt redovisa i vad mån utbetalning av utdelningsmedel skett med stöd av 11 kap. 13 a §.

Också sedan konkursen har avslutats skall förvaltaren, så länge boets medel är insatta i bank *eller kreditmarknadsföretag*, inom en månad från utgången av varje kalenderår till tillsynsmyndigheten lämna sådana uppgifter som sägs i 20 § första stycket andra och tredje meningarna. När några medel inte längre finns att lyfta, skall förvaltaren anmäla det till myndigheten. Förvaltaren skall samtidigt redovisa i vad mån utbetalning av utdelningsmedel skett med stöd av 11 kap. 13 a §.

9 kap.

5 §³

En borgenär som till säkerhet för sin fordran har panträtt i fast eller lös egendom behöver inte bevaka fordringen för att få rätt till betalning ur den pantsatta egendomen.

En borgenär som har en fordran hos ett *bankaktiebolag, en sparbank eller en medlemsbank* på grund av en insättning på räkning behöver inte bevaka sin fordran i ett sådant instituts konkurs, om uppgift om fordringen har lämnats enligt 7 kap. 13 § *fyärde* stycket. Detsamma gäller beträffande värdepappersbolag som har tillstånd att ta emot insättningar på konto. En försäkringstagare behöver inte bevaka sin fordran i ett livförsäkringsbolags konkurs, om uppgift om fordringen lämnats enligt det angivna lagrummet.

En borgenär som har en fordran hos *en bank, ett kreditmarknadsföretag eller ett företag som driver verksamhet enligt lagen (2004:000) om inlåningsverksamhet* på grund av en insättning på räkning behöver inte bevaka sin fordran i ett sådant instituts konkurs, om uppgift om fordringen har lämnats enligt 7 kap. 13 § *sjätte* stycket. Detsamma gäller beträffande värdepappersbolag som har tillstånd att ta emot insättningar på konto. En försäkringstagare behöver inte bevaka sin fordran i ett livförsäkringsbolags konkurs, om uppgift om fordringen lämnats enligt det angivna lagrummet.

12 kap.

2 §

Ett beslut att lägga ned konkursen skall kungöras.

Innan egendomen i boet återställs till gäldenären, skall konkurskostnaderna och andra skulder som boet har ådragit sig tas ut ur egendomen.

Är någon kostnad eller skuld Är någon kostnad eller skuld

² Senaste lydelse 1990:1072.

³ Senaste lydelse 1995:1584.

tvistig, skall förvaltaren sätta in behövlige medel till betalning av kostnaden eller skulden i den bank som parterna enas om. Räntan skall tillkomma den som slutligen blir berättigad till medlen.

tvistig, skall förvaltaren sätta in behövlige medel till betalning av kostnaden eller skulden i den bank *eller det kreditmarknadsföretag* som parterna enas om. Räntan skall tillkomma den som slutligen blir berättigad till medlen.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2004.

2.17 Förslag till lag om ändring i lagen (1988:1385) om Sveriges riksbank

Härigenom föreskrivs att 7 kap. 7 § lagen (1988:135) om Sveriges riksbank¹ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

7 kap.

7 §

Riksbanken får med eller utan räntegottgörelse ta emot insättningar i valuta eller guld från andra stater, mellanstatliga organ samt svenska och utländska banker. Riksbanken får göra sådana insättningar hos svenska och utländska banker.

Riksbanken får med eller utan räntegottgörelse ta emot insättningar i valuta eller guld från andra stater, mellanstatliga organ svenska och utländska banker, *kreditmarknadsföretag samt utländska kreditinstitut.* Riksbanken får göra sådana insättningar hos svenska och utländska banker, *kreditmarknadsföretag samt utländska kreditinstitut.*

Riksbanken får även ingå avtal om skyldigheter och rättigheter som anknyter till de insättningar som anges i första stycket.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2004.

¹ Lagen omtryckt 1999:19.

2.18 Förslag till lag om ändring i lagen (1990:676) om skatt på ränta på skogskontomedel m.m.

Härigenom föreskrivs att 5–8 och 12 §§ lagen (1990:676) om skatt på ränta på skogskontomedel m.m. skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Vid varje tillfälle då ränta gottskrivs ett konto enligt 3 § skall *banken* för kontohavarens räkning innehålla skatt på räntan.

Banken skall före utgången av månaden efter den månad då räntegottskrivning skett på blankett som fastställs av Skatteverket – eller efter särskilt medgivande på annat lämpligt sätt – till Skatteverket lämna uppgifter om kontohavare, kontoslag, kontobehållning, gottskriven ränta och innehållen skatt.

Har *banken* underlåtit att innehålla skatt är *banken betalnings-skyldig* för belopp som skulle ha innehållits. Skatteverket får meddela beslut om sådan betalnings-skyldighet senast femte året efter det år då beloppet skulle ha innehållits.

Banken skall betala skatten till Skatteverket inom den tid som anges i 6 §. Betalning skall göras genom insättning på särskilt konto. Inbetalning anses ha skett den dag inbetalningskort eller gireringshandlingar kommit in till Posten Aktiebolag eller, om staten har ingått avtal om förmedling av skatteinbetalningen med en bank,

Föreslagen lydelse

5 §

Vid varje tillfälle då ränta gottskrivs ett konto enligt 3 § skall *kreditinstitutet* för kontohavarens räkning innehålla skatt på räntan.

6 §¹

Kreditinstitutet skall före utgången av månaden efter den månad då räntegottskrivning skett på blankett som fastställs av Skatteverket – eller efter särskilt medgivande på annat lämpligt sätt – till Skatteverket lämna uppgifter om kontohavare, kontoslag, kontobehållning, gottskriven ränta och innehållen skatt.

7 §²

Har *kreditinstitutet* underlåtit att innehålla skatt är *det betalnings-skyldigt* för belopp som skulle ha innehållits. Skatteverket får meddela beslut om sådan betalnings-skyldighet senast femte året efter det år då beloppet skulle ha innehållits.

8 §³

Kreditinstitutet skall betala skatten till Skatteverket inom den tid som anges i 6 §. Betalning skall göras genom insättning på särskilt konto. Inbetalning anses ha skett den dag inbetalningskort eller gireringshandlingar kommit in till Posten Aktiebolag eller, om staten har ingått avtal om förmedling av skatteinbetalningen med en bank,

¹ Senaste lydelse 2003:656.

² Senaste lydelse 2003:656.

³ Senaste lydelse 2003:656.

till banken.

till banken.

12 §⁴

För kontroll beträffande skatten kan Skatteverket meddela beslut om skatterevision hos *banken*. Därvid gäller i tillämpliga delar bestämmelserna i taxeringslagen (1990:324) om taxeringsrevision.

För kontroll beträffande skatten kan Skatteverket meddela beslut om skatterevision hos *kreditinstitutet*. Därvid gäller i tillämpliga delar bestämmelserna i taxeringslagen (1990:324) om taxeringsrevision.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2004.

⁴ Senaste lydelse 2003:656.

2.19 Förslag till lag om ändring i lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 1 § lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag skall ha följande lydelse.

Lydelse enligt prop. 2002/03:92

Föreslagen lydelse

1 kap.

1 §

Denna lag är tillämplig på kreditinstitut och värdepappersbolag. Med kreditinstitut avses bankaktiebolag, sparbanker, medlemsbanker, kreditmarknadsföretag (kreditmarknadsbolag respektive kreditmarknadsföreningar), sådana finansbolag och kreditaktiebolag som driver verksamhet med stöd av punkterna 3–5 i övergångsbestämmelserna till lagen (1992:1610) om finansieringsverksamhet, institut för elektroniska pengar, Sveriges allmänna hypoteksbank och Svenska skeppshypotekskassan. Med värdepappersbolag avses ett svenskt aktiebolag som fått tillstånd att driva värdepappersrörelse enligt lagen (1991:981) om värdepappersrörelse.

Denna lag är tillämplig på kreditinstitut och värdepappersbolag. Med kreditinstitut avses bankaktiebolag, sparbanker, medlemsbanker, kreditmarknadsföretag (kreditmarknadsbolag respektive kreditmarknadsföreningar), institut för elektroniska pengar, Sveriges allmänna hypoteksbank och Svenska skeppshypotekskassan. Med värdepappersbolag avses ett svenskt aktiebolag som fått tillstånd att driva värdepappersrörelse enligt lagen (1991:981) om värdepappersrörelse.

Bestämmelserna om koncernredovisning i 7 kap. skall tillämpas på finansiella holdingföretag som uteslutande eller huvudsakligen förvaltar andelar i dotterföretag som är kreditinstitut eller värdepappersbolag eller utländska företag av motsvarande slag. Med finansiellt holdingföretag avses ett aktiebolag, ett handelsbolag eller en ekonomisk förening vars verksamhet uteslutande eller så gott som uteslutande består i att i vinstsyfte förvärva och förvalta andelar i dotterföretag.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2004.

2.20 Förslag till lag om ändring i skattebetalningslagen (1997:483)

Härigenom föreskrivs att 11 kap. 12 § samt 17 kap. 3 och 6 b §§ skattebetalningslagen (1997:483) skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

11 kap.

12 §¹

En sådan säkerhet som avses i 11 b § eller i 49 a kap. 13 § första stycket 3 inkomstskattelagen (1999:1229) skall vara en av bank utfärdad garantiförbindelse och avse det belopp som bestämts med stöd av 11 a eller 11 b §. Ställd säkerhet får tas i anspråk om den slutliga skatten inte betalas. Har flera säkerheter ställts och överstiger säkerheterna den slutliga skatten skall ianspråktagandet av säkerheterna fördelas efter skälig grund. I övrigt skall bestämmelserna om säkerhet i 10–12 §§ och 13 § 2 lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m. tillämpas. Vad som sägs där om kronofogdemyndigheten gäller då i stället Skatteverket.

Om säkerheten inte behöver tas i anspråk, skall skälig kostnad för ställd säkerhet ersättas av staten. Bestämmelserna i 6–11 §§ lagen (1989:479) om ersättning för kostnader i ärenden och mål om skatt, m.m. skall tillämpas.

17 kap.

3 §²

Om det i de fall som avses i 2 § första stycket 2 eller 3 kan antas att skatten inte kommer att betalas i rätt tid, får anstånd beviljas endast om den skattskyldige ställer säkerhet för beloppet genom en av bank utfärdad garantiförbindelse eller någon annan form av borgen. Anstånd får dock beviljas utan att säkerhet ställs, om anståndsbelop-

En sådan säkerhet som avses i 11 b § eller i 49 a kap. 13 § första stycket 3 inkomstskattelagen (1999:1229) skall vara en av bank *eller kreditmarknadsföretag* utfärdad garantiförbindelse och avse det belopp som bestämts med stöd av 11 a eller 11 b §. Ställd säkerhet får tas i anspråk om den slutliga skatten inte betalas. Har flera säkerheter ställts och överstiger säkerheterna den slutliga skatten skall ianspråktagandet av säkerheterna fördelas efter skälig grund. I övrigt skall bestämmelserna om säkerhet i 10–12 §§ och 13 § 2 lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m. tillämpas. Vad som sägs där om kronofogdemyndigheten gäller då i stället Skatteverket.

Om det i de fall som avses i 2 § första stycket 2 eller 3 kan antas att skatten inte kommer att betalas i rätt tid, får anstånd beviljas endast om den skattskyldige ställer säkerhet för beloppet genom en av bank *eller kreditmarknadsföretag* utfärdad garantiförbindelse eller någon annan form av borgen. Anstånd får dock beviljas utan att

¹ Senaste lydelse 2003:664.

² Senaste lydelse 2003:664.

pet är förhållandevis obetydligt eller det annars finns särskilda skäl. Ställd säkerhet får tas i anspråk när anståndstiden gått ut. I övrigt skall bestämmelserna om säkerhet i 10–12 §§ och 13 § 2 lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m. tillämpas. Vad som sägs där om kronofogdemyndigheten gäller då i stället Skatteverket.

säkerhet ställs, om anståndsbeloppet är förhållandevis obetydligt eller det annars finns särskilda skäl. Ställd säkerhet får tas i anspråk när anståndstiden gått ut. I övrigt skall bestämmelserna om säkerhet i 10–12 §§ och 13 § 2 lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m. tillämpas. Vad som sägs där om kronofogdemyndigheten gäller då i stället Skatteverket.

Om yrkandet i omprövningsärendet eller målet bifalls, skall kostnad för ställd säkerhet ersättas av staten. Ersättningen skall minska om endast en del av yrkandet bifalls eller om det skulle vara oskäligt att ersättning lämnas. I övrigt skall bestämmelserna i 6–11 §§ lagen (1989:479) om ersättning för kostnader i ärenden och mål om skatt, m.m. tillämpas.

Första och andra styckena gäller inte i fråga om skattetillägg.

6 b §³

Anstånd enligt 6 a § får endast beviljas om den skattskyldige ställer säkerhet för beloppet genom en av bank utfärdad garantiförbindelse eller någon annan form av borgen. Då tillämpas bestämmelserna i 3 § första stycket tredje–femte meningarna.

Anstånd enligt 6 a § får endast beviljas om den skattskyldige ställer säkerhet för beloppet genom en av bank *eller kreditmarknadsföretag* utfärdad garantiförbindelse eller någon annan form av borgen. Då tillämpas bestämmelserna i 3 § första stycket tredje–femte meningarna.

Första stycket gäller inte i de fall anståndet avser skatt som skall betalas för nyttjanderätt eller rätt till ränta, avkastning eller annan förmån eller rätt som avses i 8 § andra stycket lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2004.

³ Senaste lydelse 2001:328.

2.21 Förslag till lag om ändring i lagen (1998:293) om utländska försäkringsgivares verksamhet i Sverige

Härigenom föreskrivs att 5 kap. 1 och 12 §§ samt 6 kap. 8 § lagen (1998:293) om utländska försäkringsgivares verksamhet i Sverige skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 kap.

1 §

En försäkringsgivare från tredje land skall som säkerhet för direkt försäkringsrörelse i Sverige deponera värdehandlingar i en svensk bank på det sätt och under de villkor som Finansinspektionen bestämmer. Depositionen skall bestå av sådana värdehandlingar som Finansinspektionen har godtagit som säkerhet.

Innan koncession söks i Sverige skall försäkringsgivaren deponera värdehandlingar till ett värde som motsvarar 300 gånger det basbelopp enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring som gällde då ansökningsom koncession lämnades in till Finansinspektionen.

12 §

En försäkringsgivare från tredje land skall, utöver de tillgångar som motsvarar de försäkringstekniska avsättningarna enligt 5 §, vid varje tidpunkt ha en tillräcklig kapitalbas. Kapitalbasens storlek skall fastställas på grundval av den direkta försäkringsrörelse som försäkringsgivaren bedriver i Sverige. Kapitalbasen skall när verksamheten bedrivs minst uppgå till en nivå som beräknas med utgångspunkt i verksamhetens art och omfattning (solvensmarginal). Kapitalbasen får dock inte understiga ett minimibelopp (garantibelopp). Tillgångar som en försäkringsgivare deponerat i bank enligt 1–3 §§ skall beaktas vid bedömning av om kravet på garantibelopp är uppfyllt, dock högst till ett belopp som motsvarar hälften av det minsta beloppet för garantibe-

En försäkringsgivare från tredje land skall, utöver de tillgångar som motsvarar de försäkringstekniska avsättningarna enligt 5 §, vid varje tidpunkt ha en tillräcklig kapitalbas. Kapitalbasens storlek skall fastställas på grundval av den direkta försäkringsrörelse som försäkringsgivaren bedriver i Sverige. Kapitalbasen skall när verksamheten bedrivs minst uppgå till en nivå som beräknas med utgångspunkt i verksamhetens art och omfattning (solvensmarginal). Kapitalbasen får dock inte understiga ett minimibelopp (garantibelopp). Tillgångar som en försäkringsgivare deponerat i bank *eller kreditmarknadsföretag* enligt 1–3 §§ skall beaktas vid bedömning av om kravet på garantibelopp är uppfyllt, dock högst till ett belopp som motsvarar

loppet.

hälften av det minsta beloppet för
garantibeloppet.

De poster som ingår i kapitalbasen skall till ett belopp som minst motsvarar solvensmarginalen finnas i ett land som omfattas av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Dessa poster skall till ett belopp som minst motsvarar en tredjedel av solvensmarginalen finnas i Sverige.

Bestämmelserna om att Finansinspektionen i vissa fall får medge undantag från bestämmelserna om beräkning av solvensmarginalen och lokalisering av tillgångar finns i 16–18 §§.

6 kap.

8 §¹

Finansinspektionen får i fråga om den verksamhet som en försäkringsgivare från tredje land bedriver här i landet meddela de erinringar som inspektionen anser är nödvändiga.

Finansinspektionen skall förelägga försäkringsgivaren eller dennes företrädare att vidta rättelse om inspektionen finner att

1. avvikelser skett från denna lag eller någon annan författning som reglerar försäkringsgivarens näringsverksamhet,

2. de försäkringstekniska riktlinjerna, beräkningsunderlaget och placeringsriktlinjerna inte längre är tillfredsställande med hänsyn till omfattningen och beskaffenheten av försäkringsgivarens rörelse,

3. ett belopp som deponerats i bank enligt 5 kap. 1–3 §§ minskats genom att värdehandlingarna sjunkit avsevärt i värde eller av annan anledning, eller

3. ett belopp som deponerats i bank *eller kreditmarknadsföretag* enligt 5 kap. 1–3 §§ minskats genom att värdehandlingarna sjunkit avsevärt i värde eller av annan anledning, eller

4. försäkringsgivarens företrädare eller, om företrädaren är en juridisk person, försäkringsgivarens ombud inte uppfyller de krav som anges i 4 kap. 5 § första stycket 3.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2004.

¹ Senaste lydelse 1999:602.

2.22 Förslag till lag om ändring i lagen (1998:1757) om förvaltning av vissa fonder inom socialförsäkringsområdet

Härigenom föreskrivs att 4 § lagen (1998:1757) om förvaltning av vissa fonder inom socialförsäkringsområdet skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 §

Kammarkollegiet får placera fondmedlen

1. i skuldförbindelser med låg kreditrisk, och
2. i andra skuldförbindelser utfärdade av svenska aktiebolag eller ekonomiska föreningar, till belopp som för varje fond motsvarar högst fem procent av det totala marknadsvärdet av fondens tillgångar.

Fondmedlen får inte placeras i skuldförbindelser utställda i utländsk valuta, i konvertibla skuldebrev eller i skuldebrev förenade med optionsrätt till nyteckning.

Kammarkollegiet får handla med optioner och terminer eller andra likartade finansiella instrument för att effektivisera förvaltningen av fondernas tillgångar eller för att skydda fondernas tillgångar mot kursförluster eller andra risker.

Om det behövs för en tillfredsställande betalningsberedskap får fondmedlen placeras hos Riksbanken *eller* annan bank.

Om det behövs för en tillfredsställande betalningsberedskap får fondmedlen placeras hos Riksbanken, annan bank *eller kreditmarknadsföretag*.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2004.

2.23 Förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)

Härigenom föreskrivs i fråga om inkomstskattelagen (1999:1229)

dels att 13 kap. 7 §, 21 kap. 21, 32, 35, 36 och 38 §§, 32 kap. 1, 5, 7, 8 och 10 §§, 34 kap. 23 §, 40 kap. 22 § och 41 kap. 8 § samt rubrikerna närmast före 21 kap. 38 § och 32 kap. 10 § skall ha följande lydelse,

dels att punkten 2 i övergångsbestämmelserna till lagen (2003:000) om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229) lag skall ha följande lydelse,

dels att det skall införas en ny paragraf, 2 kap. 4 a §, samt en ny rubrik närmast före den nya paragrafen av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

Kreditinstitut

4 a §

Med kreditinstitut avses i denna lag bank, kreditmarknadsföretag, utländskt bankföretag och utländskt kreditföretag enligt lagen (2004:000) om bank- och finansieringsrörelse.

13 kap.

7 §

Delägarätter, fordringsrätter, andelar i svenska handelsbolag och sådana tillgångar som avses i 52 kap. räknas inte som tillgångar i näringsverksamheten för enskilda näringsidkare.

De skall dock räknas som tillgångar i näringsverksamheten om de är

– lagertillgångar, pågående arbeten, kundfordringar eller liknande tillgångar,

– inventarier eller fordringar på grund av avyttring av inventarier,

– *banktillgodohavanden* som hör till näringsverksamheten, *– tillgodohavanden i kreditinstitut eller företag som driver verksamhet enligt lagen (2004:000) om inlåningsverksamhet, om tillgodohavandet* som hör till näringsverksamheten,

– fordringar på sådana försäkringsersättningar eller skadestånd som skall tas upp i näringsverksamheten,

– andelar i kooperativa föreningar förutsatt att innehavet av andelarna betingas av näringsverksamheten eller fordringar på grund av avyttring av sådana andelar, eller

– fordringar som medlemmar i kooperativa föreningar har på föreningen förutsatt att medlemskapet i föreningen betingas av näringsverksamheten.

Vid tillämpning av denna paragraf anses patent och andra sådana rättigheter som räknas upp i 18 kap. 1 § andra stycket 1 som inventarier även om de inte förvärvats från någon annan.

21 kap.

21 §

En enskild näringsidkare som har intäkt av skogsbruk (skogsintäkt) får göra avdrag enligt bestämmelserna i 23–40 §§ för belopp som sätts in på ett särskilt *bankkonto* (skogskonto eller skogsskadekonto).

En enskild näringsidkare som har intäkt av skogsbruk (skogsintäkt) får göra avdrag enligt bestämmelserna i 23–40 §§ för belopp som sätts in på ett särskilt *konto i ett kreditinstitut* (skogskonto eller skogsskadekonto).

32 §

En skattskyldig får för ett visst beskattningsår inte göra insättning på skogskonto eller skogsskadekonto i mer än *en bank*. Om så ändå sker får avdrag göras bara för insättning hos *den* först anlitade *banken*.

En skattskyldig får för ett visst beskattningsår inte göra insättning på skogskonto eller skogsskadekonto i mer än *ett kreditinstitut*. Om så ändå sker får avdrag göras bara för insättning hos *det* först anlitade *kreditinstitutet*.

35 §

Som skogskonto och skogsskadekonto godtas bara sådant konto hos *en svensk bank* eller *en utländsk banks* filial i Sverige för vilket ränta tillgodoräknas minst en gång per år.

Som skogskonto och skogsskadekonto godtas bara sådant konto hos *ett svenskt kreditinstitut* eller *ett utländskt kreditinstituts* filial i Sverige för vilket ränta tillgodoräknas minst en gång per år.

I lagen (1990:676) om skatt på ränta på skogskontomedel m.m. finns bestämmelser om skatt på räntan.

36 §

Uttag från ett skogskonto eller skogsskadekonto får göras tidigast fyra månader efter insättningsdagen. Ett uttag får avse hela det inestående beloppet eller en del av det, dock inte lägre belopp än 1 000 kronor.

Sedan tio år eller, när det gäller skogsskadekonto, tjugo år har gått från ingången av det år då insättning enligt 33 § senast skulle göras, skall *banken* betala ut kvarstående medel.

Sedan tio år eller, när det gäller skogsskadekonto, tjugo år har gått från ingången av det år då insättning enligt 33 § senast skulle göras, skall *kreditinstitutet* betala ut kvarstående medel.

38 §¹

Byte av *bank*

Medel på ett skogskonto eller

Byte av *kreditinstitut*

Medel på ett skogskonto eller

¹ Senaste lydelse 2001:1242.

skogsskadekonto får föras över till *en annan bank* utan att beskattning sker enligt 37 § under förutsättning att hela det inestående beloppet direkt förs över till ett motsvarande konto i *den mottagande banken*.

När kontomedel förs över skall *den överförande banken* lämna *den mottagande banken* de uppgifter som behövs för att *den mottagande banken* skall kunna fullgöra sina skyldigheter enligt detta kapitel och lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter.

skogsskadekonto får föras över till *ett annat kreditinstitut* utan att beskattning sker enligt 37 § under förutsättning att hela det inestående beloppet direkt förs över till ett motsvarande konto i *det mottagande kreditinstitutet*.

När kontomedel förs över skall *det överförande kreditinstitutet* lämna *det mottagande kreditinstitutet* de uppgifter som behövs för att *det mottagande kreditinstitutet* skall kunna fullgöra sina skyldigheter enligt detta kapitel och lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter.

32 kap.

1 §

En enskild näringsidkare som har intäkt i egenskap av upphovsman enligt lagen (1960:729) om upphovsrätt till litterära och konstnärliga verk (upphovsmannaintäkt) får enligt bestämmelserna i detta kapitel dra av belopp som sätts in på ett särskilt *bankkonto* (upphovsmannakonto). Avdrag får inte göras från en intäkt som avser fotografiska verk.

En enskild näringsidkare som har intäkt i egenskap av upphovsman enligt lagen (1960:729) om upphovsrätt till litterära och konstnärliga verk (upphovsmannaintäkt) får enligt bestämmelserna i detta kapitel dra av belopp som sätts in på ett särskilt *konto i ett kreditinstitut* (upphovsmannakonto). Avdrag får inte göras från en intäkt som avser fotografiska verk.

5 §

En skattskyldig får för ett visst beskattningsår inte göra insättning på upphovsmannakonto i mer än *en bank*. Om så ändå sker får avdrag göras bara för insättning hos *den först anlitade banken*.

En skattskyldig får för ett visst beskattningsår inte göra insättning på upphovsmannakonto i mer än *ett kreditinstitut*. Om så ändå sker får avdrag göras bara för insättning hos *det först anlitade kreditinstitutet*.

7 §

Som upphovsmannakonto godtas bara sådant konto hos *en svensk bank* eller *en utländsk banks filial* i Sverige för vilket ränta tillgodoräknas minst en gång per år.

Som upphovsmannakonto godtas bara sådant konto hos *ett svenskt kreditinstitut* eller *ett utländskt kreditinstituts filial* i Sverige för vilket ränta tillgodoräknas minst en gång per år.

I lagen (1990:676) om skatt på ränta på skogskontomedel m.m. finns bestämmelser om skatt på räntan.

8 §

Uttag från ett upphovsmannakonto får göras tidigast fyra månader efter insättningsdagen. Ett uttag får avse hela det inestående beloppet eller en del av det, dock inte lägre belopp än 1 000 kronor.

Sedan sex år har gått från ingången av det år då insättning enligt 6 § senast skulle göras, skall *banken* betala ut kvarstående medel.

Sedan sex år har gått från ingången av det år då insättning enligt 6 § senast skulle göras, skall *kreditinstitutet* betala ut kvarstående medel.

10 §²

Byte av *bank*

Medel på ett upphovsmannakonto får föras över till *en annan bank* utan att beskattning sker enligt 9 § under förutsättning att hela det inestående beloppet direkt förs över till ett motsvarande konto i *den* mottagande *banken*.

När kontomedel förs över skall *den* överförande *banken* lämna *den* mottagande *banken* de uppgifter som behövs för att *den* mottagande *banken* skall kunna fullgöra sina skyldigheter enligt detta kapitel och lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter.

Byte av *kreditinstitut*

Medel på ett upphovsmannakonto får föras över till *ett annat kreditinstitut* utan att beskattning sker enligt 9 § under förutsättning att hela det inestående beloppet direkt förs över till ett motsvarande konto i *det* mottagande *kreditinstitutet*.

När kontomedel förs över skall *det* överförande *kreditinstitutet* lämna *det* mottagande *kreditinstitutet* de uppgifter som behövs för att *det* mottagande *kreditinstitutet* skall kunna fullgöra sina skyldigheter enligt detta kapitel och lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter.

34 kap.

23 §

Med reallgångar avses alla sådana tillgångar som räknas in i kapitalunderlaget för expansionsfond i enskild näringsverksamhet med undantag av kontanter, *banktillgodohavanden* och liknande tillgångar.

Med reallgångar avses alla sådana tillgångar som räknas in i kapitalunderlaget för expansionsfond i enskild näringsverksamhet med undantag av kontanter, *tillgodohavanden i kreditinstitut eller företag som driver verksamhet enligt lagen (2004:000) om inlåningsverksamhet* och liknande tillgångar.

40 kap.

22 §

Om staten äger samtliga andelar i ett sådant *kreditinstitut* som *kunnat* Om staten äger samtliga andelar i ett sådant *institut* som *avses i 3 §*

² Senaste lydelse 2001:1242.

få stöd enligt 3 § den upphävda lagen (1993:765) om statligt stöd till banker och andra kreditinstitut, och om staten överlåter sådana andelar, får underskott som uppkommit hos kreditinstitutet före det beskattningsår då överlåtelsen skedde inte dras av.

den upphävda lagen (1993:765) om statligt stöd till banker och andra kreditinstitut, och om staten överlåter sådana andelar, får underskott som uppkommit hos *institutet* före det beskattningsår då överlåtelsen skedde inte dras av.

41 kap.

8 §

Inkomster skall tas upp som intäkt det beskattningsår då de kan disponeras.

Sådana *bankräntor* som tillgodoräknas insättaren per den 31 december anses disponibla den dagen.

Sådana *räntor på tillgodohavanden i kreditinstitut eller företag som driver verksamhet enligt lagen (2004:000) om inlåningsverksamhet och* som tillgodoräknas insättaren per den 31 december anses disponibla den dagen.

1. Denna lag¹ träder i kraft den 1 januari 2004 och tillämpas första gången på det beskattningsår som börjar efter den 31 december 2003.

2 Vid tillämpning av 17 kap. 20 § får kreditinstitut och värdepappersbolag använda nettoförsäljningsvärdet i stället för det verkliga värdet till och med det beskattningsår som avslutas senast den 31 december 2004.

2. Vid tillämpning av 17 kap. 20 § får kreditinstitut och värdepappersbolag *som avses i lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag* använda nettoförsäljningsvärdet i stället för det verkliga värdet till och med det beskattningsår som avslutas senast den 31 december 2004.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2004.

¹ Lydelse enligt prop. 2003/04:28.

2.24 Förslag till ändring i lagen (2000:193) om Sjätte AP-fonden

Härigenom föreskrivs att 3 kap. 5 § lagen (2000:193) om Sjätte AP-fonden skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 kap.

5 §

Om det behövs för en tillfredsställande betalningsberedskap eller för att tillgodose kravet på ändamålsenlig förvaltning, får fondmedel placeras hos Riksbanken, annan bank eller postgirot. I samma syfte får fondmedel placeras i statsskuldväxlar, skattkammarväxlar, bankcertifikat, företagscertifikat samt andra värdepapper med hög likviditet, avsedda för den allmänna marknaden.

Om det behövs för en tillfredsställande betalningsberedskap eller för att tillgodose kravet på ändamålsenlig förvaltning, får fondmedel placeras hos Riksbanken, annan bank, *kreditmarknadsföretag* eller postgirot. I samma syfte får fondmedel placeras i statsskuldväxlar, skattkammarväxlar, bankcertifikat, företagscertifikat samt andra värdepapper med hög likviditet, avsedda för den allmänna marknaden.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2004.

2.25 Förslag till lag om ändring i lag (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter

Härigenom förskrivs att 7 kap. 4 § lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

7 kap.

4 §

Kontrolluppgift skall lämnas om uttag enligt 21 kap. 36 § inkomstskattelagen (1999:1229) från ett skogskonto eller ett skogsskadekonto och om uttag enligt 32 kap. 8 § den lagen från ett upphovsmannakonto.

Kontrolluppgift skall lämnas för kontohavaren av <i>den</i> kontoförande <i>bank</i> som gjort utbetalningen.	Kontrolluppgift skall lämnas för kontohavaren av <i>det</i> kontoförande <i>kreditinstitut</i> som gjort utbetalningen.
---	---

I kontrolluppgiften skall uppgifter lämnas om

1. utbetalt belopp, och
2. förhållanden som avses i 21 kap. 40 § eller 32 kap. 11 § första stycket 1 eller 2 inkomstskattelagen, om de är kända.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2004 och tillämpas första gången vid 2005 års taxering.

2.26 Förslag till lag om ändring i lagen (2004:000) om ändring i miljöbalken

Härigenom föreskrivs att 10 kap. 3 § miljöbalken i stället för dess lydelse enligt lagen (2004:000) om ändring i nämnda lag skall ha följande lydelse.

Lydelse enligt prop. 2002/03:139 Föreslagen lydelse

10 kap.

3 §

Kan inte någon verksamhetsutövare utföra eller bekosta efterbehandling av en förorenad fastighet är var och en efterbehandlingsansvarig som förvärvat fastigheten och vid förvärvet känt till föroreningarna eller då borde ha upptäckt dem. Avser förvärvet en privatbostadsfastighet enligt 2 kap. 13 § inkomstskattelagen (1999:1229) ansvarar endast en förvärvare som känt till föroreningen. I fråga om förorenad byggnad eller anläggning gäller detsamma den som förvärvat den fastighet där byggnaden eller anläggningen är belägen. Med förvärv av fastighet likställs förvärv av tomträtt.

Första stycket tillämpas inte när en bank har förvärvat en fastighet för att skydda fordran enligt 7 kap. 3 § lagen (2004:000) om bank- och finansieringsrörelse.

Första stycket tillämpas inte när en bank *eller ett kreditmarknadsföretag* har förvärvat en fastighet för att skydda fordran enligt 7 kap. 3 § lagen (2004:000) om bank- och finansieringsrörelse.

2.27 Förslag till lag om ändring i lagen (2004:000) om ändring i lagen (1998:150) om allmän kameraövervakning

Härigenom föreskrivs att 11 § lagen (1998:150) om allmän kameraövervakning i stället för dess lydelse enligt lagen (2004:000) om ändring i nämnda lag skall ha följande lydelse.

Lydelse enligt prop. 2002/03:139 *Föreslagen lydelse*

11 §

En övervakningskamera får efter anmälan enligt 17 § sättas upp för allmän kameraövervakning i en banklokal eller ett postkontor, i området omedelbart utanför in- och utgångar till en sådan lokal samt vid betalningsautomater eller liknande anordningar i anslutning till en sådan lokal, om

En övervakningskamera får efter anmälan enligt 17 § sättas upp för allmän kameraövervakning i en banklokal, *en lokal hos ett kreditmarknadsföretag* eller ett postkontor, i området omedelbart utanför in- och utgångar till en sådan lokal samt vid betalningsautomater eller liknande anordningar i anslutning till en sådan lokal, om

1. övervakningen har till enda syfte att förebygga eller avslöja brott och

2. övervakningskameran är fast monterad och försedd med fast optik.

Med banklokal avses en lokal där det huvudsakligen bedrivs bankrörelse enligt lagen (2004:000) om bank- och finansieringsrörelse. Med postkontor avses en lokal där det huvudsakligen bedrivs verksamhet i vilken ingår postverksamhet enligt postlagen (1993:1684).

Med banklokal *och lokal hos kreditmarknadsföretag* avses en lokal där det huvudsakligen bedrivs bankrörelse *respektive finansieringsrörelse* enligt lagen om bank- och finansieringsrörelse (2004:000). Med postkontor avses en lokal där det huvudsakligen bedrivs verksamhet i vilken ingår postverksamhet enligt postlagen (1993:1684).

Avlyssning eller upptagning av ljud får ske endast sedan anordning för avlyssning eller upptagning av ljud aktiverats på grund av misstanke om brott.

3 Följändringar med anledning av förslagen i prop. 2002/03:139 med nya regler för bank- och finansieringsrörelse

3.1 Nya regler för bank- och finansieringsrörelse samt inlåningsverksamhet

Andra finansiella företag än banker är i dag förhindrade att ta emot inlåning på konto. Kreditmarknadsföretag får bara driva finansieringsverksamhet. Sådan verksamhet har som huvudsakligt syfte att lämna kredit, ställa garanti för kredit och medverka till finansiering, men innebär inte rätt att ta emot inlåning på konto.

Inlåningen har gett bankerna möjlighet att tillhandahålla effektiva betalningstjänster till inlåningskunderna. Detta har gett dem en dominerande roll i betalningsväsendet. I prop. 2002/03:139 Reformerade regler för bank- och finansieringsrörelse övervägdes effekterna av detta system. Varken betalningssystemet eller konsumenternas skyddsintresse ansågs motivera att bankerna skulle förbehållas rätten att ta emot inlåning. Regeringen föreslog därför att inlåningsmonopolet för banker skulle avskaffas. Ett viktigt syfte med förslaget är att öka konkurrensen på inlåningsmarknaden. Detta förväntas resultera i ett bredare produktutbud och ökad service till lägre priser.

Det är ur ett konsumentskyddsperspektiv angeläget att hushållen har tillgång till inlåning där de insatta medlen garanteras. Det bör dock även finnas andra placeringsalternativ som kanske i och för sig är mindre säkra, men som i stället kan ge en något högre avkastning. Tillgång till inlåning som är garanterad tillgodoses genom att inlåning i bank omfattas av lagen (1995:1571) om insättningsgaranti. I prop. 2002/03:139 föreslås att även inlåning hos kreditmarknadsföretag skall omfattas av insättningsgarantin. Insättningsgarantin är en statligt administrerad garanti som garanterar inlåningskundens kapitalinsättningar upp till ett belopp om 250 000 kronor per kund och institut. Kreditmarknadsföretag föreslås därutöver i den nämnda propositionen bli underställda i princip samma regler och tillsyn som banker.

Vid sidan av bank och kreditmarknadsföretag kommer andra företag att kunna driva inlåningsverksamhet. Denna verksamhet regleras i den nya lag om inlåningsverksamhet som föreslås i prop. 2002/03:139. Ett företag som driver inlåningsverksamhet får ta emot högst 50 000 kronor från varje konsument. Detta slag av inlåning omfattas inte av insättningsgarantin och företaget är enligt förslaget i den nämnda propositionen skyldigt att tydligt informera sina insättare om detta. Ett aktiebolag eller en ekonomisk förening som avser att driva inlåningsverksamhet skall ansöka om registrering hos Finansinspektionen som skall föra ett särskilt register över företag som driver inlåningsverksamhet. I prop. 2002/03:139 uppmärksammades särskilt risken för att inlåningsverksamhet skulle inledas med avsikt att begå ekonomisk brottslighet och risken för penningtvätt. I syfte att motverka risken för brottslighet föreslogs därför i propositionen regler om bl.a.

kontroll av ägare och ledning, särskilt kapitalkrav och särskild rapporteringsplikt för företagets revisorer. Företag som driver inlåningsverksamhet skall vidare vara skyldiga att aktivt medverka till att förhindra penningtvätt och därvid omfattas av bestämmelserna i lagen (1993:768) om åtgärder mot penningtvätt.

3.2 Följdändringar

I prop. 2002/03:139 föreslås bl.a. att rörelsereglerna för banker och kreditmarknadsföretag sammanförs i en ny lag; lagen om bank- och finansieringsrörelse. Förslag till följdändringar i vissa andra lagar med anledning av det förslaget finns i **propositionen**. Konsekvensändringar i ytterligare ett antal lagar behöver dock övervägas med anledning av den nya lagstiftningen för bank- och finansieringsrörelse. Även den föreslagna regleringen av inlåningsverksamhet fordrar överväganden om konsekvensändringar i andra lagar.

Med anledning av att inlåningsmonopolet för banker upphävs uppkommer frågan om i vilken utsträckning kreditmarknadsföretag och företag som driver verksamhet som regleras i den föreslagna lagen om inlåningsverksamhet skall likställas med bank i annan lagstiftning.

Bestämmelser som knyter an till begreppet bank förekommer i en rad olika författningar. Det ser inte alltid ut att finnas någon tydlig förklaring till varför avgränsning till banker gjorts i alla de bestämmelser som refererar till detta begrepp. Det torde dock förhålla sig så att en bank rent allmänt ansetts borga för viss stabilitet och trygghet. Då annan än bank tidigare inte fått ta emot inlåning är det dessutom ganska självklart att bank valts i **många fall**. De aktuella bestämmelserna är inte i första hand handlingsregler för bankverksamheten som sådan, även om sådana också förekommer, utan reglerar snarare kunders och andra aktörers befattning med banken i vissa situationer. De bestämmelser som blir föremål för överväganden om följdändringar kan, lite förenklat, delas in i fyra huvudgrupper. Dessa är;

- regler om garantier och säkerheter,
- regler som ger en bankdisposition en viss rättsverkan,
- regler om att medel skall eller får sättas in på konto, samt
- övriga.

Bestämmelser om garantier och säkerheter finns i resegarantilagen (1972:204), lagen (1980:1097) om Svenska skeppshypotekskassan, utskökningsbalken och skattebetalningslagen (1997:483).

Lagen (1936:83) angående vissa utfästelser om gåva, lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt och lagen (1944:181) om redovisningsmedel innehåller bestämmelser om vilken rättsverkan en viss disposition där bank är inblandad har.

Bestämmelser om att medel skall eller får placeras på konto i bank finns i föräldrabalken, ärvdabalken, jordabalken, väglagen (1971:948), sjömanslagen (1973:282), konkurslagen (1987:672), lagen (1988:1385) om Sveriges riksbank, lagen (1998:1757) om förvaltning av vissa fonder inom socialförsäkringsområdet samt lagen (2000:193) om Sjätte AP-fonden.

Därutöver finns det bestämmelser som innehåller begreppet bank i lagen (1927:85) om dödande av förkommen handling, checklagen (1932:131), lagen (1936:81) om skuldebrev, försäkringsrörelselagen (1982:713), konkurslagen (1987:672), lagen (1990:676) om skatt på ränta på skogskontomedel m.m., lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag, lagen (1998:293) om utländska försäkringsgivares verksamhet i Sverige, miljöbalken, inkomstskattelagen (1999:1229), lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter och lagen (1998:150) om allmän kameraövervakning.

I samtliga nu redovisade författningarna aktualiseras frågan om följdändringar.

3.3 När skall bank jämföras med kreditmarknadsföretag?

Promemorians förslag: Kreditmarknadsföretag behandlas lika med bank i de följdändringar som föreslås här.

Skälen till promemorians förslag: Kreditmarknadsföretag kommer enligt förslagen i prop. 2002/03:139 att få ta emot inlåning som omfattas av insättningsgarantin och underkastas i princip samma regler och tillsyn som banker. Detta talar för att behandla instituten lika också i de följdändringar som behandlas här. Möjligheterna till en ökad konkurrens och valfrihet talar dessutom för detta.

Begreppet ”bank” bör således ersättas med ”bank eller kreditmarknadsföretag” i de bestämmelser där följdändringar nu föreslås.

I vissa fall kan det dessutom bli aktuellt att utvidga kretsen av institut till att också omfatta företag vars verksamhet regleras i lagen om inlåningsverksamhet. Denna fråga behandlas i avsnitt 3.4.

3.4 När skall företag som driver verksamhet enligt lagen om inlåningsverksamhet jämföras med bank?

Promemorians förslag: Vissa bestämmelser i lagen (1936:81) om skuldebrev, lagen (1936:83) angående vissa utfästelser om gåva, lagen (1944:81) om redovisningsmedel, sjömanslagen (1973:282) och konkurslagen (1987:672) där begreppet bank används utvidgas till att omfatta, förutom kreditmarknadsföretag, företag som driver inlåningsverksamhet. Även vissa bestämmelser i lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt samt inkomstskattelagen (1999:1229) skall omfatta företag som driver inlåningsverksamhet.

Skälen till promemorians förslag: Som nämnts ovan omfattas inte medel i företag vars verksamhet regleras i den i prop. 2002/03:139 föreslagna lagen om inlåningsverksamhet av insättningsgarantin. Dessa företag står inte heller under Finansinspektionens tillsyn. Företagen skall dock ansöka om registrering hos Finansinspektionen. Registreringen är ett villkor för att företaget skall få driva inlåningsverksamhet. Finansinspektionen skall därutöver kontrollera att vissa i lagen uppställda villkor är uppfyllda innan registrering sker, t.ex. såvitt avser det krav på eget kapital som föreskrivs. Mot bakgrund av den begränsade reglering och kontroll som företag som driver inlåningsverksamhet föreslås omfattas av bör sådana företag endast undantagsvis jämföras med bank och kreditmarknadsföretag.

Garanti och säkerhet

Bestämmelser om garantier och säkerheter finns – såvitt här är av intresse – i resegarantilagen (1972:204), lagen (1980:1097) om Svenska skeppshypotekskassan och skattebetalningslagen (1997:483).

Resegarantilagen (1972:204) innehåller bestämmelser om att arrangörer och återförsäljare av paketresor enligt lagen (1992:1672) om paketresor, skall ställa säkerhet innan de marknadsför en sådan resa. Lagens syfte är främst att ge konsumenter som köper paketresor ett ekonomiskt skydd om researrangören inte kan genomföra det avtalade arrangemanget. Den säkerhet som ställs skall, om inte Kammarkollegiet medger annat bestå av en betalningsutfästelse utfärdad av bank eller försäkringsbolag. Enligt *lagen (1980:1097) om Svenska skeppshypotekskassan* har kassan till uppgift att medverka vid finansiering av rederiverksamhet som bedrivs bland annat av svenskt rederi. Kassan lämnar huvudsakligen långfristiga lån och ikläder sig garanti för sådana lån. Kassan har en offentligrättslig ställning. För lån från kassan skall ställas betryggande säkerhet i form av in-teckning i fartyg eller tillgodohavande hos eller borgen av staten eller bank. I *skattebetalningslagen (1997:483)* finns bestämmelser (se 11 kap. 12 § samt 17 kap. 3 och 6 b §§) om ställande av säkerhet för fullgörandet av skattebetalning. Sådan säkerhet skall bestå av bank utfärdad garantiförbindelse eller – i vissa fall – någon annan form av borgen.

Av den föreslagna lagen om bank- och finansieringsrörelse framgår att bank och kreditmarknadsföretag i sin finansiella verksamhet får ikläda

sig garantiförbindelser och göra liknande åtaganden (se 7 kap. 1 § andra stycket 6 nämnda lag). Någon motsvarande möjlighet finns inte för företag som driver inlåningsverksamhet. Anledning saknas därför att ändra de nu berörda bestämmelserna på annat sätt än att garanti eller säkerhet kan ställas, förutom av bank, av kreditmarknadsföretag.

Enligt 3 kap. 6 § *utsökningsbalken* kan en gäldenär undvika verkställighet av en betalningsdom genom att nedsätta pengar hos kronofogdemyndigheten eller att ställa ett motsvarande tillgodohavande hos bank som pant. Det bedöms inte vara lämpligt ur trygghetssynpunkt att utvidga möjligheten att utnyttja tillgodohavande som pant till annat än tillgodohavande hos kreditmarknadsföretag. Således bör inte tillgodohavande hos företag som driver inlåningsverksamhet anses tillräckligt säkert i detta sammanhang. I 5 kap. 1 § *lagen (1998:293) om utländska försäkringsgivares verksamhet i Sverige* finns en bestämmelse om att en försäkringsgivare från tredje land som säkerhet för direkt försäkringsrörelse i Sverige skall deponera värdehandlingar i bank. Av trygghetsskäl bör inte deponering kunna ske hos annan än bank eller kreditmarknadsföretag.

Regler där insättning i bank får viss rättsverkan

Äganderätten till en gåva övergår till gåvotagaren vid tidpunkten för gåvans fullbordande. En gåva som överlämnas via bank till gåvotagaren anses fullbordad när det givna blivit mottaget av banken för gåvotagarens räkning under förutsättning att gåvotagaren inte förbehållit sig förfoganderätten över gåvan. Några skäl som talar för att en gåva skall anses fullbordad vid olika tillfällen beroende på om den lämnats i bank, kreditmarknadsföretag eller företag som driver inlåningsverksamhet har inte framkommit. Skattskyldighet vid gåva bör också uppkomma vid samma tillfälle oavsett vilket företag som används för placering. I de regler som ger en bankdisposition viss rättsverkan bör därför bank och de andra företagen likabehandlas. Till följd härav bör i *lagen (1936:83)* angående vissa utfästelser om gåva och *lagen (1944:181)* om redovisningsmedel ”bank” ersättas med ”bank, kreditmarknadsföretag eller företag som driver verksamhet enligt *lagen (2004:000)* om inlåningsverksamhet”.

Medel som skall eller får sättas in på konto

Ett antal lagar innehåller bestämmelser om att någon skall eller får förfoga över annans medel utan direkt uppdrag att agera på visst sätt. En förmyndare skall t.ex. göra underårigs medel räntebärande under vissa förutsättningar. Det har ansetts självklart att föräldrar när de sätter in omyndigs medel i bank skall använda ett konto med så förmånliga villkor som möjligt¹. Lika självklart bör det vara att sådan insättning endast får ske i företag som omfattas av insättningsgarantin. Därutöver finns det regler om att medel skall eller kan deponeras eller nedsättas under vissa förutsättningar t.ex. av länsstyrelsen. Det är rimligt att också sådan

¹ Walin m.fl. Föräldrabalken, En kommentar, Del I s.13:18.

medelsplacering endast är möjlig i institut som omfattas av insättningsgarantin. Samma resonemang gör sig gällande i bestämmelser som reglerar var staten skall få placera sina medel.

Bestämmelser av nu berört slag i föräldrabalken, ärvdabalken, jordabalken, väglagen (1971:948), konkurslagen (1987:672), lagen (1988:1385) om Sveriges riksbank, lagen (1998:1757) om förvaltning av vissa fonder inom socialförsäkringsområdet och lagen (2000:193) om Sjätte AP-fonden bör därför inte medge att medel placeras hos företag som driver verksamhet som regleras i lagen om inlåningsverksamhet.

I vissa fall där någon förfogar över egna medel eller ger annan fullmakt att förfara med medlen på viss sätt, som exempelvis en sjöman som vill ha sin lön insatt på konto, bör denne själv kunna välja om bank, kreditmarknadsföretag eller företag som driver verksamhet enligt lagen om inlåningsverksamhet skall användas. Valet att placera medlen på konto som omfattas av insättningsgarantin eller ej bör således överlåtas på den enskilde i det fallet.

Övriga bestämmelser

När det gäller övriga bestämmelser hänvisas till författningskommentaren i de fall då huvudregeln (bank eller kreditmarknadsföretag) föreslås utvidgas till att omfatta även företag som driver verksamhet enligt lagen (2004:000) om inlåningsverksamhet.

4 Ikraftträdande

Promemorians förslag: Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2004.

Skälen till promemorians förslag: De förslag till ny lagstiftning som läggs fram i propositionen 2002/03:139 om reformerade regler för bank och finansieringsrörelse föreslås träda i kraft den 1 juli 2004. Det är därför lämpligt att de nu aktuella följdändringarna träder i kraft vid samma tillfälle.

5 Författningskommentar

5.1 Förslaget till lag om ändring i checklagen (1932:131)

1 kap.

3 §

Checkar används numera i relativt begränsad omfattning. De förekommer dock alltså. Med hänsyn härtill har den bedömningen gjorts att det skall vara möjligt också för kreditmarknadsföretag att ge ut checkar. Ändringarna i paragrafen innebär därför att check får dras, förutom på bank, även på kreditmarknadsföretag. I ett nytt *andra stycke* har lagts till att vad som sägs om bank i lagen skall äga motsvarande tillämpning för kreditmarknadsföretag. Detta innebär att när det i lagen anges exempelvis trassatbank skall detta gälla också för ett motsvarande kreditmarknadsföretag.

5.2 Förslaget till lag om ändring i lagen (1936:81) om skuldebrev

1 kap. 4 § och 4 kap. 32 §

Det är rimligt att kreditmarknadsföretag och företag som driver verksamhet enligt lagen (2004:000) om inlåningsverksamhet likabehandlas med bank i aktuella bestämmelser.

Begreppet motbok förekommer i 4 kap. 32 § andra stycket. Frågan om att eventuellt ta bort bestämmelsen om motbok från banklagstiftningen berörs i prop. 2002/03:139 (se s. 362). Det konstaterades emellertid där att bestämmelsen om motböcker förekommer i andra lagar, bl.a. just i skuldebrevslagen och att inga förändringar borde göras i avvaktan på att det görs en samlad översyn av de lagbestämmelser som behandlar motbok i bank. Också här avstås från att föreslå en ändring som rör motbok i avvaktan på en mer allmän översyn av reglerna.

5.3 Förslaget till lag om ändring i lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt

36 §

I paragrafen finns bestämmelser som anger när skattskyldigheten inträder för en gåva. I fråga om gåva från förälder till omyndigt barn innehåller *första stycket* bestämmelser om när en gåva skall anses fullbordad då den sker genom att pengar eller medel överlämnas till en bank eller sätts in på den omyndiges konto i banken. Ändringarna i första stycket innebär att bestämmelserna inte bara skall gälla när dispositionerna görs hos bank utan även hos andra kreditinstitut, såsom dessa definieras i den nya

paragrafen 2 kap. 4 a § inkomstskattelagen, och företag som driver inlåningsverksamhet.

5.4 Förslaget till lag om ändring i sjömanslagen (1973:282)

56 §

Bestämmelsen har sin motsvarighet i 1922 års sjömanslag. I motiven till den lagen¹ angavs att bestämmelsen syftade till att uppmuntra och underlätta sändandet av penningmedel till hemmen. Något skäl att inte tillåta också företag som driver verksamhet enligt lagen (2004:000) om inlåningsverksamhet att – på sjömans begäran – ta emot sådana medel har inte framkommit. Paragrafen har fått en ny språklig utformning, men någon ändring i sak – utöver den nämnda – är inte avsedd.

Förslaget till lag om ändring i lagen (1990:676) om skatt på ränta på skogskontomedel m.m.

5–8 och 12 §§

Ändringarna är konsekvensändringar till följd av ändringarna i 21 och 32 kap. inkomstskattelagen (1999:1229)

5.5 Förslaget till lag om ändring i lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag

1 kap.

1 §

I och med den nya lagen om bank- och finansieringsrörelse upphävs bl.a. lagen (1992:1610) om finansieringsverksamhet (se 2 § 2 lagen om införande av lagen [2004:000] om bank- och finansieringsrörelse). Därigenom upphävs även övergångsbestämmelserna till lagen om finansieringsverksamhet. Ändringen i *första stycket* är en konsekvens av detta.

¹ Prop.1922 nr 13, bil A s.54

5.6 Förslaget till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)

2 kap.

4 a §

I den nya paragrafen har införts en definition av kreditinstitut speciellt anpassad för behovet i den här lagen. Definitionen skiljer sig från bl.a. den i lagen (2004:000) om bank och finansieringsrörelse.

13 kap.

7 §

I *andra stycket* har en konsekvensändring gjorts i anledning av att bankernas inlåningsmonopol avskaffas. Beträffande uttrycket kreditinstitut, se kommentaren till den nya 2 kap. 4 a §. Även tillgodohavanden hos företag som driver inlåningsverksamhet enligt lagen (2004:000) om inlåningsverksamhet omfattas av bestämmelsen. Någon förändring i övrigt av bestämmelsens räckvidd och tillämpningsområde är inte avsedd.

21 kap.

21, 32, 35, 36 och 38 §§

Uttrycken bank respektive bankkonto har ersatts med kreditinstitut och konto i ett kreditinstitut. Som skogskonto och skogsskadekonto godtas således bara konto i ett svenskt kreditinstitut, dvs. en svensk bank eller ett svenskt kreditmarknadsföretag samt konto i en filial i Sverige till ett utländskt kreditinstitut, dvs. ett utländskt bankföretag eller ett utländskt kreditföretag. Begränsningen till dessa företag föranleds av att det ur allmänt intresse är viktigt att upprätthålla nuvarande krav för insättning på skogskonto respektive skogsskadekonto, dvs. att likvida avsättningar som grundar avdragsrätt vid beskattningen och som skall återföras till beskattning vid en senare tidpunkt, sätts in på konto i ett institut som står under fullständig näringsrättslig reglering och tillsyn och som även omfattas av lagen (1995:1571) om insättningsgaranti.

32 kap.

1, 5, 7, 8 och 10 §§

Avsättning till upphovsmannakonto får ske till konto hos ett svenskt kreditinstitut eller ett utländskt kreditinstituts filial i Sverige. Se även kommentaren under 21 kap.

34 kap.

23 §

Se kommentaren till 13 kap. 7 §.

40 kap.

22 §

Med hänsyn till den nya definitionen av kreditinstitut i 2 kap. 4 a § har i paragrafen uttrycket kreditinstitut ersatts med institut.

41 kap.

8 §

Se kommentaren till 13 kap. 7 §.

Övergångsbestämmelserna i förslaget till lag om ändring i inkomstskattelagen.

Punkt 2

Med hänsyn till den nya definitionen av kreditinstitut i 2 kap. 4 a § har i bestämmelsen klargjorts att den avser kreditinstitut som avses i lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag.

5.7 Förslaget till lag om ändring i lagen (2001:1227) om självdeklaration och kontrolluppgifter

7 kap.

4 §

I bestämmelsen används begreppet kreditinstitut i samma bemärkelse som i inkomstskattelagen (1999:1229).

5.8 Förslaget till lag om ändring i lagen (2004:000) om ändring i lagen (1998:150) om allmän kameraövervakning

11 §

I förarbetena (prop. 1997/98:64 s. 35f och 57f) till bestämmelsen uttalades att en förutsättning för den tillståndsfria kameraövervakningen, som dock skall anmälas, var att denna hade till enda syfte att förebygga eller avslöja brott och att de kategorier av lokaler som borde komma ifråga för detta i första hand var bl.a. banklokaler. Samma skäl gör sig gällande när det gäller lokaler hos kreditmarknadsföretag, eftersom

sådana företag kommer att driva likartad verksamhet. Genom ändringen kan dessa företag använda kameraövervakning under samma förutsättningar som banker.

5.9 Övriga lagförslag

Övriga lagförslag innehåller i huvudsak sådana konsekvensändringar med anledning av införandet av lagen (2004:000) om bank och finansieringsrörelse och lagen (2004:000) om inlåningsverksamhet som behandlas i avsnitten 3.3 och 3.4. De fordrar därför inte någon ytterligare kommentar här.

